

Lukácsovits Magda:
Jézus átadja Péternek a mennyország kulcsait. Vázlatok a dési ferences templom mennyezetképeiből (akvarell, 1960)

„Te Péter vagy, és én erre a sziklára építem egyházamat és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta. Neked adom a mennyország kulcsait. Amit megkötysz a földön, megkötött lesz a mennyben is, és amit föloldasz a földön, a mennyben is föloldott lesz” (Mt 16,18–19).

Hol Szent Péter sírba téve

Pápai himnusz

Hol Szent Péter sírba téve
És Rómának dobog szíve,
Ezrek ajkán, ezer nyelven
Hó ima zeng édesdeden:
Tartsd meg, Isten, Szentatyánkat,
Krisztusnak helytartóját!

Arany földél, márványfalak
S a Vatikán visszhangzanak,
S a hét halom tág körében
Megharsanva körülroppen:
Tartsd meg, Isten, Szentatyánkat,
Krisztusnak helytartóját!

Új erőre kap e szózat,
Bejárja a szent sírokat,
Zúgva vonul hegyen, síkon
Áttör zajló hullámokon:
Tartsd meg, Isten, Szentatyánkat,
Krisztusnak helytartóját!

A forró dél, rideg éjszak
Ez imában egyesül csak;
Kivált honunk édes nyelvén
zeng igazán, zeng őszintén:
Tartsd meg, Isten, Szentatyánkat,
Krisztusnak helytartóját!

Mint villámmal egy perc alatt
Messze szárnyal a gondolat,
Sztintúgy röppöl ajakról ajakra,
várak-, puszták- és falvakra:
Tartsd meg, Isten, Szentatyánkat,
Krisztusnak helytartóját!

Eljut szentek fénykörébe
S leszáll onnét szíveinkbe,
Mint a fölszállt páranedvek
Szomjas földre visszaesnek:
Tartsd meg, Isten, Szentatyánkat,
Krisztusnak helytartóját!

Krisztus a jövőnk – Három nap Ferenc pápával Budapesten

„Megígértem a magyar államfőnek, hogy megnézem, el tudok-e újra menni jövőre vagy egy következő évben” – 2021. szeptember 15-én mondta ezt Ferenc pápa a budapesti 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus zárószentmiséjét követő szlovákiai látogatásából hazatérő útján a repülőgépen. „Szeretettel fordulok hozzátok, magyar fivéreim és nővéreim, várva, hogy zárandokként, barátként és mindenki testvéreként meglátogassalak benneteket” – ezt alig másfél év eltelte után, 2023. április 23-án hallhattuk tőle, öt nap múlva, 2023. április 28-án reggel pedig landolt a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérre az ITAAirways azürkék repülőgépe, fedélzetén a 41. nemzetközi apostoli útját megkezdő Ferenc pápával, kíséretével és hetvenöt újságíróval.

Az elkövetkező három napban magyarok és nem magyarok tíz- és százai voltak egyszeri és megismételhetetlen kegyelmi pillanatok sorozatának átéltői, a képernyőkön keresztül pedig milliói a tanúi. Nagy szeretettel, kitüntetett gesztusokkal, boldog mosolyokkal, kedves szavakkal, jóságos atyai intellektuális emelt minket Róma püspöke az egymásra nyitott szívvel figyelés, az összekapcsolódásra kész magasságába. A hidak és a béke fontosságát hangsúlyozó tanításával egész Európához, sőt az egész világhoz szólt a magyar fővárosból. Keressük meg a csendet, ami az ima ajtaja, és hordozzuk az imát, ami a szeretet ajtaja. Ne attól legyünk nagyok, hogy mások fölé emelkedünk, hanem attól, hogy másokhoz leereszkedünk. Ne éljünk félmegoldásokkal és mondjunk nemet a konzumizmusra – ültette mindannyiunk lelkébe Fe-

renc pápa, és még annyi, de annyi bölcs gondolattal feltarisznált, annyi municiót kaptunk tőle az ember s ezáltal a világ jobbá válása felé mutató irányjelöléséért, hogy minden elhangzott szavát hosszú-hosszú időn keresztül izlelgetnünk kell még önmagunkban ahhoz, hogy azok be is épüljenek a lelkünkbe és a tudatunkba.

Hivatalban lévő pápa 971 év alatt mindössze ötször járt Magyarországon (1052-ben Szent IX. Leó, 1991-ben és 1996-ban Szent

Erdő Péter bíboros és Ferenc pápa (Forrás: Vatican News)

II. János Pál, valamint 2021-ben és most, 2023-ban Ferenc pápa – a darázsfalvi, a csíksomlyói és az utóbbi pozsonyi találkozási alkalmakat nem számítva). Önmagában ez is történelmi tényező Ferenc pápa mostani budapesti látogatását, de legfőképpen a megélt élmények rendkívülisége és sokasága érezte velünk, hogy egyházunk és nemzetünk történetébe most piros betűkkel íródik egy fejezet. Erről az ötvenhatóról próbálunk, személyesekből bár, de mégiscsak valamennyire összképet nyújtani, amikor ebben a lapszámunkban, a programok időrendje szerint haladva, összefoglaljuk a magyarországi pápalátogatás eseményeit, visszaidézzük az elhangzottakból és megvillantunk néhány személyes benyomást is szerkesztőségünk háza tájáról.

Hívjuk hát az Olvasót, jöjjön, éljük át újra a felejthetetlen április végi budapesti pillanatok – hogy rögzüljön, minél inkább rögzüljön és visszhangozzék bennünk a valóság: ma nagy szükség van igaz emberekre.

Szent Péter utóda segít is nekünk azzá lennünk.

Varga Gabriella

„Jobb adni, mint kapni” – Ferenc pápa a Karmelita Kolostorban

Szövetségesek vagyunk

Novák Katalin köszöntőszavai

Ferenc pápát a Liszt Ferenc repülőtérre állami és egyházi vezetők, valamint gyermekek csoportja fogadta, akik közül egy népviseletbe öltözött kisfiú és kislány frissen sült kenyérral és sóval kínálta a kedves vendéget. A Szentatya ünnepélyes fogadtatását a budavári Sándor-palota előtti téren rendezték Novák Katalin köztársasági elnök, Orbán Viktor miniszterelnök, Kövér Kászló, az Országgyűlés elnöke és a Magyar Kormány több tagja jelenlétében. A vatikáni és a magyar himnusz elhangzása után a díszszabad tisztelgett a Szentatya előtt, majd bemutatták a pápának a magyar politikai élet vezető személyiségeit. Ezt követően Ferenc pápát Novák Katalin fogadta a Sándor-palota első emeletének Mária Terézia termében. Ott a köztársasági elnök asszonnal folytatott megbeszélés után Ferenc pápa Orbán Viktor miniszterelnökkel is folytatott mintegy félórás megbeszélést. Ezt a szomszédos Karmelita kolostorban az állami hatóságok, a társadalmi élet és a diplomáciai testület képviselőivel való találkozás követte.

Az állam- és kormányfővel (MTI/Miniszterelnöki Sajtóiroda)

Szentséges Atya! Isten hozta Önt, a béke emberét Magyarországra. Bienvenido! – azaz: Isten hozta. Ez magyarul szó szerint úgy hangzik: Isten elhozta Önt hozzánk. Mi, magyarok, így köszöntjük a kedves vendéget. Ennek a köszöntésnek most van egy mélyebb és magasabb értelme. Hiszem, hisszük, hogy Szentatya érkezése éppen most, éppen ide, Magyarországra nem véletlen. Nem is világpolitikai összefüggések következménye csupán. Több, mint a magyar katolikus egyház és magyar állam meghívásának elfogadása. Őszentsége budapesti látogatása: kairosz. Az éppen alkalmas pillanat és hely a találkozásra, a harangok megkondítására, az igazságos béke meghirdetésére. Isten megfelelő időben összehozza és erővel vértézi fel azokat, akik bíznak a szeretet, az összefogás és a béke erejében.

(folytatás a 2. oldalon)

„Legyetek az imádság emberei” – Ferenc pápa a Szent István-bazilikában

Magyarországi látogatásának első napján este Ferenc pápa a Szent István-bazilikában püspökökkel, papokkal, diakónusokkal, szerzetesekkel, papnövendékekkel és lelképásztori munkatársakkal találkozott. Miközben a jelenlévőket a tőle megszokott szívélvességgel üdvözölve haladt kerekesszékekben az oltár felé, a padosok mellett észrevett egy ugyancsak kerekesszékben ülő idős atyát. Megállt mellette és megfogta, majd megcsókolta a kezét! „Potyogtak a könnyeim. Tudtam eddig is, hogy jó ember, de arra nem számítottam, hogy ennyire, hogy még engem, tolókcocsis testvérét is figyelemre méltat, odajön, és odahajol hozzám. Egy életre hálás vagyok” – nyilatkozta a szegedi, 77 éves Kardos Mihály atya a találkozó után – merthogy ő volt az, akihez Őszentsége ekkora szeretettel és alázattal lehajolt. Mihály atya az elhatalmasodó cukorbetegsége miatt mindkét lábát elvesztette. Saját elhatározásából az egyházmegye idősothona helyett a Magyar Máltai

Szeretetszolgálat Gondviselés Háza Szegedi Hajléktalanellátó Központjában él. Úgy érzi, papi hivatásának egyfajta kiteljesedése, hogy a hajléktalanok között él, osztozik sorsukban és pásztorként kíséri őket. Serfőző Levente, a Szeged-Csanádi Egyházmegye oktatási püspöki helynöke, aki elvitte Mihály atyát a budapesti találkozóra, utólag így nyilatkozott: „Élete legnagyobb pillanatának élte meg Mihály atya. Ez sokaknak üzenet és megerősítés volt. Misi atya öröme mindannyiunk öröme lett.”

Válaszok keresése a változó világban

Veres András püspök köszöntője (részletek)

Szentatya! (...) Nagy tisztelettel és szeretettel köszöntöm Szent Péter utódját a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai, a papok, a szerzetesek, a pap- és szerzetesnövendékek, valamint a katekéták nevében.

(folytatás a 2. oldalon)

Krisztus földi helytartója a magyar főpapokkal (Vatican News)

Ferenc pápa a Karmelita Kolostorban

(folytatás az 1. oldalról)

Mi, magyarok, abba a magasságba akarunk felemelkedni – sursum corda –, ahol Krisztus híveinek és különbség nélkül minden jóakarató, békét kereső embernek a magától értetődő összetartozását megtaláljuk. Ahol az életünk megújulása vár ránk.

A „keresztény erényeket hősiesség fokban gyakorló”, boldoggá avatásra váró néhai bíboros, Mindszenty József fogalmazott így: „Egy nemzet felemelkedése mindig a mai napon kezdődik. A fásultakban is van parázs a hamu alatt, csak a tűzre várnak.”

Mi azt szeretnénk, ha Szentatya magyarországi látogatása elrugaszkodás lehetne ehhez a felemelkedéshez. Egy olyan magaslat, ahonnan rálátunk a szellemi-lelki megújuláshoz és a békéhez vezető útra. Elrugaszkodunk és a megfelelő úton maradunk már nekünk kell, magyaroknak, európaiaknak.

Ehhez bátorítást, iránymutatást, megerősítést várhatunk – és várunk is –, de csak mi, európai emberek és vezetők élhetünk úgy a ránk ruházott szabad akarattal, hogy az egy békésebb, demokratikusabb, erősebb Európához vezessen. (...)

Szentséged akkor jött, amikor arra a legnagyobb szüksége van Magyarországnak és Európának. (...) Szentséged most megerősít minket abban, hogy a keresztény értékeken nyugvó életnek van alapja, értelme és jövője a XXI. században is. És mi is ebben erősítjük Szentségedet. Ezt adjuk kölcsönösen egymásnak: az emberi élet, a család védelmét, a keresztény hit megtartó erejét. Ezért deklaráltuk Alaptörvényünkben, hogy „Magyarország védi a házasság intézményét mint egy férfi és egy nő között, önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösséget, valamint a családot mint a nemzet fennmaradásának alapját”, ahogy azt is, hogy „minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg”.

Szövetségesek vagyunk. Együtt védjük az emberi életet, a nőt és a férfit külön-külön és egymással összekapcsolva, az üldözött keresztény testvéreinket, de a másként gondolkodók és másként élők szabadságát is.

Szövetségünknek most súlyos, tragikus időszereket ad a közvetlen szomszédunkban dúló véres háború.

Fájdalommal és reménnyel fordulok most Szentségedhez. Mi, magyarok, szinte tapintani tudjuk a háború pusztító valóságát. Példamutató összefogással segítjük az Ukrajnából felénk menekülő másfél millió embert, látjuk a szétszakított családok fájdalmát, halljuk a fiukat sirató anyák jajkiáltását. Köztük kárpátaljai magyar anyákat is. Látjuk az igazságtalanságot. Meg akarjuk védeni értékeinket s közös jövőnket. De mi, édesanyák, elsősorban a békét akarjuk megnyerni, nem a háborút. Nem akarjuk a fiainkat, a férjeinket a frontra küldeni.

Hol vagyunk még a békéhez vezető úttól! Hol a valódi szándék a fegyvernyugvársra! Hol a felismerés, hogy a háborút, az indulatokat, nem fűteni, hanem hűteni kell!

Szentatyám! A magyarok és milliók világszerte Önben a béke emberét látják. Akitől azt reméljük, hogy beszélni tud: Kijevvel és Moszkvával, Washingtonnal, Brüsszellel, Budapesttel és mindenkivel, aki nélkül nem lehet béke.

Itt, Budapesten, azt kérjük Öntől, hogy járjon el személyesen a mielőbbi igazságos béke érdekében! (...)

Ajándékaink között Szentatya megtalálja Szent Erzsébet rózsatöveit. S amikor majd ezek a Vatikán kertjeiben virágoznak, gondoljon mindazokra, köztük a szegényekre, a szükségben támaszt keresőkre, és ránk, magyarokra is, akiknek lelki táplálékot ad, örömet és reményt hoz látogatásával és szolgálatával.

Bienvenido – Isten hozta el Önt hozzánk!
Forrás: www.sandorpalota.hu

Az ideológiai gyarmatosítás alantás út

Részletek Ferenc pápa beszédéből

Tisztelt Köztársasági Elnök Asszony, Tisztelt Miniszterelnök Úr, A Kormányzat és a Diplomáciai Testület mélyen tisztelt Tagjai, A társadalmi élet kiváló Vezetői és Képviselői, Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Szívből üd-

vözlöm Önöket és köszönöm Elnök asszony köszöntését és kedves szavait. A politika a városból, a poliszból, az együttélés, a jogok garantálása és a kötelességek tiszteletben

Ritka pillanat... (Kép: MTI/Miniszterelnöki Sajtóiroda)

tartása iránti kézzelfogható szenvedélyből születik. Kevés olyan város van, amely segíti a gondolkodásunkat erről, mint ahogy Budapest, amely nemcsak méltóságos és életerős főváros, hanem a történelemnek is központi helye: évszázadok jelentős fordulópontjainak tanúja, a jelen és a jövő főszereplője. Itt, ahogy egyik nagy költőtök írta: „A Dunának, mely múlt, jelen s jövőndő, egymást ölelik lágy hullámai” (József Attila, A Dunánál).

1. *A történelem városa.* A béke mellett a város fájdalmas konfliktusokat élt meg: nemcsak réges-régi megszállásokat, hanem a múlt században a náci és a kommunista diktatúra alatti erőszakot és elnyomást – hogyan is lehetne 1956-ot elfelejteni? A második világháború idején pedig a lakosság tízezreinek deportálását, a megmaradt zsidó származású lakosság gettóba zárását és a rengeteg vérengzést. (...) Budapest ma az egyik olyan európai város, amely nagy számú zsidó lakossággal bír, egy olyan ország központja, amely ismeri a szabadság értékét és amely, miután a diktatúrákért magas árat fizetett, küldetésként magában hordozza a demokrácia kincsének és a béke álmának őrzését.

(...) A kontinens szívében fekvő nagy főváros születése Európa közös útját idézi fel, ahol Magyarország is otthonra lelt. A háború utáni időszakban Európa az Egyesült Nemzetek Szervezetével a közösen kitűzött célban azt a nagy reményt képviselte, hogy a nemzetek közötti szorosabb kötelékek megakadályozzák a további konfliktusokat. Abban a világban azonban, amelyben élünk, a közösségi politika és a multilateralizmus iránti szenvedély mintha már a múlté lenne: úgy látszik, végig kell néznünk, ahogy a béke álmát éneklő kórusnak sajnálatosan leáldozik, miközben a háború szölcistái törnek utat maguknak. (...) Nemzetközi szinten úgy tűnik, hogy a politika a problémák megoldása helyett inkább az indulatokat szítja, megfélemezve a háború borzalmi után elért érettségről, visszafelé forduló háborús infantilizmusba. A béke azonban soha nem a stratégiai érdekek követéséből fog fakadni, hanem olyan politikából, amely képes az egészet, mindenki érdekeit szem előtt tartani: odafigyelve az emberekre, a szegényekre és a jövőre, nem csupán a jelen hatalmára, nyereségére és lehetőségeire.

Ebben a történelmi helyzetben Európa szerepe alapvető jelentőségű. (...) Elengedhetetlen, hogy újra felfedezzük az európai lelket: az alapító atyák lelkesedését és álmát, olyan államférfiakat, akik tudtak a saját korukon, a nemzeti határokon és a közvetlen szükségleteken túlra tekinteni és olyan diplomáciát kialakítani, amely képes volt egységet alkotni ahelyett, hogy a szakadékokat szélesítette volna. (...) Korunk történelmi időszakában számtalan veszély leselkedik ránk, de felteszem a kérdést – gondolva a meggyötört Ukrajnára is: vajon hol vannak a békét szolgáló kreatív erőfeszítések?

2. *Budapest a hidak városa.* A különböző valóságokat összekötő hidak azt is sugallják, hogy el kellene gondolkodnunk az egység fontosságán, amely nem egyformaságot jelent. Budapesten ezt mutatja a több mint húsz kerület figyelemre méltó sokfélesége. Még a huszonhét nemzetet tömörítő Európa számára is, amely a népek közötti hidakra épül, szükséges mindegyikük hozzájárulása anélkül, hogy ez bármelyikük egységét csorbítaná. Ebben a tekintetben az egyik alapító atya jósolta meg: „Európa létezni fog, és semmi sem fog elveszni abból, ami az egyes nemzetek dicsőségét és boldogsá-

gát jelenti. Éppen egy nagyobb társadalomban, egy erősebb harmóniában tud az egyén érvényesülni” (...). Erre a harmóniára van szükségünk: egy olyan egészre, amely nem

nyomja agyon a részeket, és olyan részekre, amelyek jól illeszkednek az egészbe.

(...) Olyan Európára gondolok, amely nem válik a részeinek túszává és az önmagára hivatkozó populizmus áldozatává, de nem is válik cseppfolyós, sőt gáznemű dologgá, egyfajta absztrakt szupranacionalizmus képviselőjévé, amely nem vesz tudomást a népek életéről. Ez

az „ideológiai gyarmatosítás” alantás útja, amely eltünteti a különbségeket – mint az úgynevezett genderkultúra esetében – vagy a szabadság beszűkített fogalmait helyezi az élet valósága elé, például vívmányként dicsekedve az értelmetlen „abortuszhoz való joggal”, ami mindig tragikus vereséget jelent. Ehelyett milyen csodálatos, ha egy személy- és emberközpontú Európát építünk, ahol hatékony születés- és családpolitika működik, mint amelyet ebben az országban oly gondosan művelnek, ahol a különböző nemzetek egy családot alkotnak, amelyben mindegyikük növekedését és egységét ápolják. Budapest leghíresebb hídja, a Lánchíd segít abban, hogy egy ilyen Európát képzeljünk el, egy sok különböző láncszemből állót, amelyek az összetartozásban találják meg szilárdságukat. Ebben segítségünkre van a keresztény hit, és Magyarország „hídépítő” lehet, kihasználva sajátos ökumenikus jellegét: itt különböző felekezetek élnek egymás mellett, ellentétek nélkül, tiszteletudóan, építő szellemben együttműködve. Léleekben és a szívében a pannonhalmi apátság, az ország egyik nagy lelki emlékműve felé fordulok, az imádság helye és a testvériség hídja felé.

3. *Budapest a szentek városa.* Nem tudunk nem gondolni Szent Istvánra, Magyarország első királyára, aki akkor élt, amikor Európában a keresztények teljes közösségben éltek; szobra a Budai Várban védelmezően a város fölé magasodik, a főváros szívében álló, neki szentelt bazilika pedig az esztergomi bazilikával együtt az ország legimpozánsabb egyházi épülete. A magyar történelem tehát életszerűséggel fémjelvezve született, és nemcsak egy király, hanem egy egész királyi család, az uralkodó, hitvese, Boldog Gizella és fia, Szent Imre szentsége által. Szent Imre intelmeket kapott atyjától, amelyek egyfajta lelki végrendeletet jelentenek a magyar nép számára. (...) Ez a hit nagy tanítása: a keresztény értékekről nem lehet mereven és bezárkózva tanúságot tenni, mert Krisztus igazsága a szelidséget és a kedvességet jelenti a Boldogságok szellemében. Innen fakad az a magyar népi jószág, amely a köznyelv bizonyos kifejezéseiben is megnyilvánul, mint például: „jónak lenni jó” és „jobb adni, mint kapni”. (...)

Tisztelt Vezetők, szeretnék köszönetet mondani Önöknek a karitatív és oktatási intézmények támogatásáért, amelyekben a helyi katolikus közösség munkálkodik, valamint a világban, különösen is a Szíriában és Libanonban élő, sok megpróbáltatásnak kitért keresztényeknek nyújtott konkrét segítségért. (...)

Nem lehet felsorolni Pannonia Sacra valamennyi nagy hitvallóját, de szeretném legalább Szent Lászlót és Szent Margitot megemlíteni, továbbá utalnék a múlt század néhány nagyszerű alakjára, mint Mindszenty József-re, Boldog Apor Vilmos és Boldog Meszlényi Zoltán vértanú püspökökre, valamint Boldog Batthyány-Strattmann Lászlóra. Ők, megannyi különböző hitvallású igaz emberrel együtt, Hazátok atyái és anyái. Rájuk szeretném bízni ennek a számomra oly kedves országnak a jövőjét. És miközben megköszönöm, hogy meghallgattatok, amit el akartam mondani, szeretnék biztosítani benneteket közelségemről és imáimról minden magyarért, külön is gondolva azokra, akik az anyaországon kívül élnek, és megemlékezve mindazokról, akikkel életem során találkoztam és akik oly sok jót tettek velem. Isten, áldd meg a magyart!

Forrás: Vatican News

Ferenc pápa a Szent István-bazilikában

(folytatás az 1. oldalról)

Egyszerre több generáció gyűlt itt össze az Ön köszöntésére. Ami azonban mindnyájunkat összeköt, az a krisztusi hit és annak vágya, hogy az ő Egyházát szolgáljuk teljes elköteleződéssel.

Országunk rendkívül nagy társadalmi, politikai, szellemi és vallási átalakuláson megy át ezekben az években, és keressük, hogyan tudnánk leginkább megfelelő válaszokat adni az új kihívásokra, különösen ami a lelkipásztori munkánkat illeti. Ebben bátorító eligazítást adnak az Ön szavai, amelyeket 2022. február 18-án mondott a papság teológiájáról tartott nemzetközi szimpóziumon: „A kor, amelyben élünk, olyan kor, amely arra kér bennünket, hogy ne csak észleljük a változást, hanem annak tudatában fogadjuk azt, hogy korszakváltás előtt állunk.”

Szentatya! Ennek a változásnak mi nemcsak tétlen szemlélői kívánunk lenni, hanem abban az evangélium tanításával tevékenyen részt is kívánunk venni. Viszont naponta találkozunk újabb és újabb kihívásokkal: a szekularizáció, a hedonizmus, egyfajta közömbösség az evangéliumi értékrend iránt, a hit továbbadásának nehézségei a családokban, a kevés papi és szerzetesi hivatás és még sorolhatnánk tovább a nehézségeket. Ugyanakkor vannak a vallási életnek új, örömdetes megnyilatkozásai is: egyes közösségekben a vallási élet iránti érdeklődés növekedése; új lelkeségi mozgalmak; a katolikus iskolák és egyetemek létrejötte; a világiak nagyobb mértékű jelenléte és elköteleződése az Egyház életében. (...) Szeretnénk ebben a változó világban hitelesen tanúságot tenni arról, hogy nekünk Krisztus a jövőnk.

Szentatya! Az Ön mostani látogatásának logóján a hid tartópillére felé ívelő vatikáni és magyar színek a Szent Péter utódához való történelmi hűségünket és ma is élő szeretetünket akarják kifejezni.

Isten hozta Magyarországon! Érezze jól magát közöttünk!

*

Beszéde végén Veres András átadta a Szentatyaának a máriapócsi kegykép másolatát, majd a 89. életévében járó Brenner József szombathelyi egyházmegyes pap, Boldog Brenner János testvére; Kondás Sándor miskolci egyházmegyes pap, a Görögkatolikus Médiaközpont stúdióvezetője; Hernády Krisztina hőmezővársárhelyi dommonkos nővér és Pavelczak-Major Dorina tett tanúságot hivatásáról.

„Hatvanhat éve vagyok pap”

Brenner József atya tanúságtétele

Szentatya, a papság nevében köszöntöm! Isten hozta! Mindig hűségesek voltunk az Egyházzal, mi, akik megéltük a második világháborút, menekültünk, majd évtizedeken keresztül a kommunizmus üldözését szenvedtük. Hatvanhat éve vagyok pap. Két fontos szándékra imádkozunk: jó keresztény családokért és jó papi hivatásokért.

Családunkban hárman lettünk papok, én vagyok a harmadik. Középső testvéremet az ateista hatalom 26 éves korában brutálisan meggyilkolta. Összentsége 2018-ban a boldogok sorába iktatta. Isten szentéle-tű szülőkkal áldott meg: imádságos apával és a szegényeket segítő anyával. Hála a Gondviselésnek! Jó apám minden reggel szentmisére ment. Latin–magyar misszálé-ját az íróasztalára tette. „Ezt ne hozd ide!” – figyelmeztették. „Miért? Ez nem bántott senkit!” – válaszolta. Rá akartak ijeszteni. Az osztályvezető hívatta: „Brenner kartárs, maga megbízhatatlan!” „Miért?” – kérdezte apám. „Mert két gyermekét papnak neveli.” Édesapám nevetve ellenetette: „Bocsánat, nem kettőt, hanem hármat.” Mindhárman együtt készültünk a Györi Szemináriumban.

Boldog Brenner János vértanú testvérem papi jelmondata: „Az Istent szeretőknek minden a javukra válik.”

Megőrzött hittel és hűséggel ismétéljük Szent Péter apostol szavait: „Hová men-nénk, az örök élet igéi Nálad vannak.”

Szentatyát vezesse a Vigasztaló Szentlélek! Laudetur Jesus Christus!

A tanúságtétel elhangzása után, kézfogásukkor a Szentatya nagyon közvetlennek látszott. Váltottak még néhány szót egymással, Ferenc pápa ekkor ismét megfogta, sőt meg is csókolta Brenner József atya kezét...

Hála mindenért!

Kondás Sándor atya tanúságtétele

Hálát adok Istennek, hogy magyarnak, görögkatolikusnak születtem és hogy belém oltotta a papi hivatás csíráját. A szülőfalu fölé magasodó dombra épített templom egyszerre volt számomra hívogató cél és tájékozódási pont. Így kezdett nyiladozni bennem a hivatás. S végül ott, annak a templomnak a tövében szentelődtem pappá, annak a lelkiatyának a sírja fölött, aki megkeresztelt.

Isten ajándékának tekintem azt a lányt, akivel (...) együtt tudtuk kimondani: „*Önmagunkat, egymást és egész életünket Krisztus Istenünknek ajánljuk.*” (...) Házasságunk hetedik évében örökbefogadott gyermek után született még további négy gyermekünk, ötödikként Down-szindrómás fiunk. Segített ez minket abban is, hogy úgy fogadjuk el adottságaikat, egészségi állapotukat, ahogy az Ő forogatókönyvében szerepel.

Hálás vagyok Istennek, hogy már papi hivatásom kezdetén megszabadított a kishitűségtől és képessé tett elfogadni a lehetetlen helyzeteket, mert Ő éppen azokból tudja a legtöbbet kihozni. Felismertette velem, hogy a papi szolgálat sikere nem abban mérhető, hogy milyen teljesítményekre vagyok képes, hanem abban, hogy mennyire tudom kiüresíteni, neki átadni magam.

Hálát adok Istennek, hogy vele való kapcsolatomat a bizánci rítus szerint élhetem meg. Boldog vagyok, amikor templomainkban minden érzékszervemmel az Ő valóságos jelenlétéről szerezhetek bizonyosságot. Ahol az Ő tekintete ragyog át az ikonokon, a szentek örökkévalóságától fénylő arcán. Ahol a tömjénfüsttel, a méltóságteljesen áradó dallamokkal, a gyakori könyörgésekkel együtt a lelkem is Istenhez emelkedik. Ahol papok és hívők mind egy irányba nézünk s ugyanarra a nagy találkozásra vagyunk. Hála mindenért!

Felragyogtatni az evangélium örömét

Részletek Hernády Krisztina nővér tanúságtételéből

(...) Kislány koromban nagymamám az Árpád-házi szentekről hallgatva megszületett a szívemben a vágy, hogy én is szent legyek. Ennél kevesebért nem éri meg élnem. (...)

Egy jezsuita lelkigyakorlaton egy ferences nővér és egy piarista atya segítségével ismertem fel, hogy milyen örömteli Istennel közvetlen, személyes kapcsolatban lenni. Szinte ezzel teljesen egy időben születtem meg bennem az a gondolat, hogy erről mindenkinek tudnia kell a földön; és a vágy, hogy én ezért szeretnék dolgozni. Inentől egyenes út vezetett Szent Domonkos rendjébe. Most Hódmezővásárhelyen, egy délkelet-magyarországi városban élek és tanítok másik hat nővéremmel együtt. Ezen a vidéken az elmúlt évszázadok megpróbáltatásai alatt elhalványult az emberekben a személyesen szerető és gondviselő Isten képe. Ennek következtében nap mint nap szembesülünk az emberek fizikai és különösképpen lelki szegénységével.

Nővéreimmel azon munkálkodunk, hogy Istennek olyan eszközei legyünk ebben a világban, ebben a környezetben, akiken keresztül Isten fel tudja ragyogtatni az itt élők számára is az evangélium örömét.

„Megköszönöm hiteteket és hűségeteket”

Részletek Ferenc pápa beszédéből

Kedves Testvéreim a püspöki rendben, kedves Paptestvérek, Diakónusok, megszentelt életet élő Fivéreim és Nővéreim, Papnövendékek, Lelkipásztori Munkatársak, kedves Testvérek! Dicsértessék a Jézus Krisztus! Örülök, hogy ismét itt lehetek, miután veletek együtt részt vehettem az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson, amely a kegyelem nagy pillanata volt, és biztos vagyok abban, hogy lelki gyümölcseit máig élvezitek. Köszönöm

Veres püspök úrnak a hozzám intézett üdvözlését, és hogy ezekkel a szavakkal tolmácsolta a magyarországi katolikusok vágyát: „*Szeretném ebben a változó világban hitelesen tanúságot tenni arról, hogy nekünk Krisztus a jövőnk.*” Krisztus. Nem azt mondja: „*a jövő Krisztus*”, nem, hanem: „*nekünk Krisztus a jövőnk.*” Ne keverjük össze a kettőt!

Ez az egyik legfontosabb feladat, amely előttünk áll: korunk változásait és átalakulását értelmezni és megpróbálni a lelkipásztori kihívásokkal a lehető legmegfelelőbb módon szembenézni. Krisztussal és Krisztusban! Semmit sem Krisztuson kívül, semmit sem Krisztustól távol! (...)

Életünk, bármennyire is törekeny, szilárdan az Ő kezében van. Ha erről megfedkezünk, akkor mi, lelkipásztorok és világi hívők emberi eszközöket és megoldásmódokat fogunk keresni, hogy megvédjük magunkat a világtól, bezárkózva kényelmes és békés vallási oázisainkba; vagy éppen ellenkezőleg, alkalmazkodunk a világiasság váltakozó széljárásaihoz, akkor pedig kereszténységünk elveszíti erejét és megszűnik a föld sója lenni.

Térjünk vissza Krisztushoz, aki a jövő, hogy ne essünk a világiasság váltakozó széljárásainak csapdájába! Ez lenne ugyanis a legrosszabb, ami az Egyházzal történhet: egy világias Egyház.

Ez két értelmezés – úgy is mondhatnám, hogy két kísértés –, amelytől Egyházként mindig óvakodnunk kell. Az első a jelenlegi történelem katasztrófális olvasata, amelyet azok kishitűsége táplál, akik azt ismételtetik, hogy minden elveszett, nincsenek már meg a múlt értékei, nem tudjuk, hová jutunk. (...) És ott a másik veszély, saját korunk naiv olvasata, amely viszont az alkalmazkodás, a konformitás kényelmén alapul, és elhíti velünk, hogy mégiscsak rendben van minden, csak a világ mostanra megváltozott, és megkülönböztetés nélkül alkalmazkodnunk kell hozzá. Ez helytelen! Íme, a katasztrófális kishitűséggel és a világias alkalmazkodó szellemmel szemben az evangélium új látást ad nekünk, megajándékoz a megkülönböztetés kegyelmével, hogy egyszerre befogadó magatartással és a prófécia lelkével lépünk be korunkba. (...) Befogadó magatartással, nyitott lélekkel és próféciaival a szívünkben! (...)

Arra kapunk meghívást, hogy gyümölcsöt termő növényként használjuk fel a nekünk adott időt, annak változásaival és kihívásaival együtt, mert mindezeket keresztül – mondja az evangélium – az Őr közeledik. És addig is arra vagyunk hivatva, hogy megbecsüljük ezt az időt, hogy olvassuk az evangéliumot és elveszük a magvait, hogy lemetsszük a gonoszág száraz ágait, hogy gyümölcsöt teremjünk.

Próféciaival végzett befogadásra kaptunk meghívást. Próféciaival végzett befogadás: azt jelenti, hogy megtanuljuk felismerni Isten jelenlétének jeleit a való világban, még ott is, ahol nem jelenik meg kifejezetten a keresztény szellem jegyében, vagy ahol kihívás vagy kérdés formájában érkezik. Ugyanakkor mindent az evangélium fényében kell értelmeznünk, anélkül, hogy elvilágiasodnánk – erre vigyázzatok! – a keresztény prófécia hirdetőiként és tanúiként. Vigyázzatok az elvilágiasodás folyamatára! A világiasságba süllyedés talán a legrosszabb, ami egy keresztény közösséggel történhet! Azt látjuk, hogy még ebben az országban is, ahol a hit hagyománya szilárdan gyökeret vert, tanúi vagyunk az elvilágiasodásnak és az azt kísérő jelenségek terjedésének, amely veszélyezteti a család egységét és szépségét, kiteszi a fiatalokat az anyagi és hedonista életideál kockázatának és polarizálja az új kérdésekről és kihívásokról szóló vitát. Így megjelenik az a kísértés, hogy megmerevedjünk, bezárkózunk és „harcos” hozzáállást vegyünk fel. Pedig ez a valóság lehetőségeit is hordozhat számunkra, keresztények számára, mert hitre és bizonyos témák elmélyítésére ösztönöz. (...) Ha bármiféle szekularizációval találkozunk, az valójában kihívás és felhívás arra, hogy megtisztítsuk az Egyházat mindenféle világiasságtól. (...)

A mai élethelyzetekkel folytatott párbeszédre irányuló elköteleződés azt kívánja a keresztény közösségtől, hogy jelen legyen

és tanúságot tegyen, hogy képes legyen félelem és megcsontosodás nélkül meghallgatni a kérdéseket és meglátni a kihívásokat. Ez a jelen helyzetben nem könnyű, mert belső nehézségekből sincs hiány. Különösen a papok túlterheltségét szeretném kiemelni. Egyrészt a plébániai és lelkipásztori élet követelményei sokrétűek, másrészt a hivatások száma csökken, és a papok kevesen vannak, sokan közülük előrehaladott korúak és a fáradtság jelei mutatkoznak rajtuk. Ez sok európai ország közös valósága, amellyel kapcsolatban fontos, hogy mindenki – lelkipásztorok és világi hívők egyaránt – érezze a közös felelősséget: mindenekelőtt az imádságban, hiszen a vá-

Közelség, együttérzés, szelidség – ezt a stílust kövessük (Vatican News)

laszok az Úrtól és nem a világtól jönnek, a tabernakulumból, nem pedig az internetről. Aztán a hivatásokért végzett lelkipásztori munka szenvedélyében, keresve annak a módját, hogy a sajátos megszentelődés útján is lelkesen felkínáljuk a fiataloknak Jézus követésének a varázsát. (...)

A lelkipásztori munka akkor lesz gyümölcsöző, ha képesek vagyunk megélni azt a szeretetet, amelyet az Őr parancsolt nekünk és amely az Ő Lelkének ajándéka. (...)

Az első lelkipásztori cselekedet az egymás közötti közösségről való tanúságtétel, mert Isten maga közösség, és ott van jelen, ahol testvéri szeretet uralkodik. Győzzük le az emberi megosztottságot, hogy együtt dolgozzunk az Őr szőlőjében! Merüljünk el az evangélium szellemében, verjünk gyökeret az imádságban, különösen a szentségimádságban és Isten igéjének hallgatásában, törekedjünk az élethosszig tartó tanulásra, ápoljuk a testvériséget, a közelséget és az egymásra való odafigyelést. (...)

És még egy dolgot szeretnék mondani a lelkipásztoroknak: az Atya arcát mutassátok meg Isten szent népének, és alakítsátok ki a családias lelkületet – ne legyünk merevek, hanem irgalmas és könyörületes tekintettel és megközelítésekkel éljünk. Ezzel kapcsolatban szeretnék hangsúlyozni egy dolgot: mi Istennek a stílusa? Isten első stílusa a közelség. (...) Isten magatartására a

közelség, az együttérzés és a gyengédség jellemző. Ezt a stílust kövessük!

Ezzel kapcsolatban megragadtak József atya szavai, aki felidézte testvére, Brenner János boldoggá avatását és szolgálatát, egy olyan papét, akit mindössze huszonhat éves korában barbár módon meggyilkoltak. Ennek a népnek hány meg hány vértanúja és hitvallója élt a múlt század totalitárius diktatúrái alatt! Sokat szenvedtetek! Boldog János anynyi szenvedést élt át, hogy könnyen megette volna, hogy haragot tart, bezárkózik, merevvé válik. Ehelyett jó pásztor volt. Erre van mindannyiunknak, különösen a papoknak szükségünk: irgalmas tekintetre, együttérző szívre, mely mindig megbocsát, újra és újra megbocsát, amely segít az újrakezdésben, befogad és nem ítélkezik, nem zavar el, bátorít és nem kritizál, szolgál és nem pletykál. (...)

Kedves testvéreim, Krisztus a jövőnk, mert Ő irányítja a történelmet, Ő a történelem ura. Erről szilárdan meg voltak győződve hitvallóitok: megannyi püspök, pap, szerzetes és szerzetesnő, akik az ateista üldözés alatt vértanúhalált haltak; ők tanúsítják a magyarság sziklaszilárd hitét. Ez nem túlzás, meggyőződésem, hogy sziklaszilárd hitetek van, és hálát adunk Istennek érte. Szeretnék

megemlékezni Mindszenty bíboros úrról, aki hitt az ima erejében, olyannyira, hogy szinte szállóigeként idézik szavait: „*Ha van egymillió imádkozó magyar, nem félek a holnaptól!*” Legyetek befogadóak, legyetek tanúi az evangélium ígéretének, de mindezekelőtt legyetek az imádság emberei, mert a történelem és a jövő ettől függ. Megköszönöm hiteteket és hűségeteket, mindazt a jót, amik vagytok és amit testetek. És nem tudom elfelejteni az Angolkisasszonyok közösségébe tartozó magyar nővérek bátor és türelmes tanúságát, akikkel Argentínában találkoztam, miután a vallásüldözés idején elhagyták Magyarországot. Tanúságtevő, csodálatos nők voltak! Tanúságtételükkel annyi jót tettek velem. Imádkozom értetek, hogy a hit nagyszerű tanúinak példáját követve sose győzzön le benneteket a középszerűségbe süllyesztő belső fáradtság, és örömmel haladjatok előre. (...)

Beszéde után a Szentatya a közösséggel együtt elmondta latinul a Miatyánk imádságot, majd kezébe vette és megcsókolta a Szent Jobbot. A Szent István-bazilika teraszán kiszállt a kerekesszékből, gyalog lépkedett le a lépcsőn, és nem tudta megállni, hogy, biztonsági őrei és a téren jelenlévők nem kis meglepetésére, akkor már visszaülve a kerekesszékebe, ne menjen be az emberek közé és ne járjon körbe közöttük. ...

Kezek találkozása

Ferenc pápa budapesti látogatásának első napján egy pillanatkép ragadott meg és égett a lelkembe: a Szent István-bazilikába bevonulva a templomhajó közepén két kerekesszékből ülő találkozott. Péter utóda és Kardos Misi atya fogott spontán kezét, sőt Ferenc pápa kezét is csókolt az idős, lábait nélkülöző szegedi papnak. Könnyek toltak szemembe a látványon. Valami hasonló kis és nagy gesztusokra volna szüksége a világnak, hogy végre béketárgyalás, sőt tartós béke lehessen. A pápa a bazilikában még egyszer aláhúzta markáns üzenetét, amikor újra kezét csókolt: ezúttal Szent István királyunknak. Van, akikre felnézünk s akitől tanuljunk...

Lukács József, Köln

ferenc2023.hu

A Ferenc pápa háromnapos budapesti apostoli látogatásán elhangzott valamennyi beszéd, köszöntő és tanúságtétel teljes terjedelmében elolvasható a www.ferenc2023.hu internetes oldalon. (Szerk.)

„Együtt járunk a valósággal” – Ferenc pápa a Vakok Batthyány-Strattmann László Otthonában

Ferenc pápa április 29-én, szombaton reggel magánlátogatást tett Budapest XII. kerületében a szociális intézményt, óvodát, általános iskolát és különleges gyermekotthont működtető Vakok Boldog Batthyány-Strattmann László Otthonában. A Ház mindhárom épületét megtekintette, a nagybedlőben pedig a közösséggel is találkozott. Inotay György, a fenntartó Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet igazgatója latinul köszöntötte a Szentatyát a ferences békeimával: „Uram, tégy engem a te békéd eszközévé...” Azután az otthon kórusa rövid zenés műsort adott latin, magyar és taizéi énekekkel, majd az ajándékok kölcsönös átadását követően a Szentatya az alábbi rövid beszédet mondta: „Köszönöm szépen mindannyioknak a fogadtatást és a gyen-

gédseget! Köszönöm dalaitokat, mozdulataitokat, szeméiteket! Köszönöm, Igazgató Úr, hogy ezt a találkozást Szent Ferenc imájával kívánta elkezdni, amely egy egész életprogram! Hiszen Szent Ferenc mindig azt a kegyelmet kéri, hogy ahol valami nincs, ott én tudjak valamit adni, hogy ahol valami hiányzik, ott én tudjak valamit tenni. Együtt járunk a valósággal, úgy fogadjuk el a valóságot, ahogy élénk jön, hogy elő tudjuk mozdítani, tovább tudjuk léptetni. Ez tiszta evangélium! Jézus azért jött, hogy a valóságot elfogadja olyannak, amilyen, és azt előmozdítsa. Könnyebb lett volna neki eszméket, ideológiákat elővenni és azokat terjeszteni, a valóság figyelembevétele nélkül. Ez az evangéliumi

út, ez Jézus útja! Ez az, amit Ön, Igazgató Úr, Szent Ferenc imájával ki akart fejezni. Köszönöm! Köszönöm mindannyioknak!” A magánlátogatás a Miatyánk közös elimádkozásával zárult, latin nyelven.

Az evangéliumi úton (Forrás: Vatican News)

Élő és éneklő kereszt az út mentén

A Vakok Boldog Batthyány-Strattmann László Otthonának közelében flashmob várta Ferenc pápát: az Istenhegyi Szent László-plébánia közösségének tagjai, tudván, hogy ott halad majd el a Szentatya, kiálltak az egyik mellékutcához, a vatikáni zászló színeit idéző sárga-fehér pólókba öltözve keresztet formáltak és énekeltek. Remélték, hogy Ferenc pápa észreveszi őket – és észre is vette: már az odaúton lelassított mellettük és integetett nekik, visszafelé pedig megállította a fehér Fiat 500-ast, és szólt a biztonságiaknak, hogy vigyék oda a botját. Kiszállt az autóból, közelebb lépett a flashmobozókhoz és több mint tíz percen keresztül egyesével kezelt fogott minden gyermekkel és felnőttel, és rózsafüzérrel is megajándékozta őket.

„Örömhírt a szegényeknek” – Ferenc pápa a Rózsák terei Árpád-házi Szent Erzsébet-templomban

Ferenc pápa a szegényekkel, elesettekkel, rászorulókkal, menekültekkel és az őket támogató szervezetek képviselőivel a Rózsák terei Árpád-házi Szent Erzsébet-templomban találkozott. Köszöntőjében Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök, a Katolikus Karitás elnöke úgy fogalmazott: a jelenlévők a kegyelem kiváltságos perceként élik meg a Szentatyával való találkozást lehetőségét. Bemutatta a Katolikus Karitás munkáját, és hozzátette: a szeretet szolgálatát több más szervezet is segíti, így például a Máltai Szeretetszolgálat, különböző katolikus intézmények és lelkesítő csoportok, közösségek és más hitvallású szervezetek is. „Kérem, Szent-séges Atya, adja áldását arra a munkára, amelyet sokan – még ha nem is lehetnek itt mindnyájan – végeznek az Anyaszentegyház nevében! Szeretettel és buzgó imával kérjük Isten bősége áldását Szent Péter utódjára, aki eljött, hogy megerősítse testvéreit a hitben és a krisztusi szeretet gyakorlásában. Isten áldja, Szentséges Atya!” – zárta köszöntőjét Spányi Antal.

„Itt befogadtak bennünket és új otthonra leltünk”

Részletek az ukrán Jakovlev Oleg és ötgyermekes családjának tanúságtételéből

2022 májusában Dnyipropetrovszkban és más városokban egész éjjel rakéták robbantak és épületek omlottak össze. Amikor a családunkat veszély fenyegette, úgy döntöttünk, hogy elköltözünk. (...) Tudtam, hogy ha menekülnünk kell, akkor Magyarországra megyünk, bár Budapest nagyon messze van, több mint 1500 kilométerre Dnyipropetrovszktól. Az út több napig tartott, nagyon fáradtak voltunk, nagyon kevés dolgot tudtunk magunkkal hozni. Amikor megérkeztünk Magyarországra, először is jó emberek nagy gondot fordítottak arra, hogy családunknak szállást biztosítsanak és megadják a szükséges segítséget. Később a Katolikus Karitás Integrációs Központjában is szeretettel voltak hozzánk és befogadtak bennünket. Kézzelfogható anyagi segítséget kaptunk utalványok formájában, ami családom számára életmentő volt. A szegénység első időszakában egyben bátorítást és reményt is adott. Számunkra és gyermekeink számára Magyarország egy új élet kezdetét, egy új esélyt jelentett. Itt befogadtak bennünket és új otthonra leltünk.

Nagyon sokan szenvedtek már és szenvednek még most is a háborútól. Nagyon hálásak vagyunk Öszentségének, hogy hallatja a hangját a békéért és kiáll a háború áldozataiért, valamint hálásak vagyunk a katolikus hívők szeretetéért is és imáikért, amelyek nemcsak segítenek, de erősítenek is bennünket. (...) Isten óvjon meg mindannyiunkat. Békét és harmóniát!

A tevékeny szeretet az egész emberre figyel

Részletek Ferenc pápa beszédéből

Kedves Testvéreim, jó napot kívánok! Örülök, hogy közöttetek lehetek. Köszönöm Antal püspök úr köszöntőszavait, és köszönöm, hogy bemutatta azt a nagylelkű szolgálatot, amelyet a Magyar Egyház a szegényekért és a szegényekkel végez. A szegények és a rászoruló állnak – ezt soha ne feledjük! – az evangélium középpontjában: Jézus ugyanis azért jött, hogy „örömhírt vigyen a szegényeknek” (Lk 4,18). Ez izgalmas kihívás elé állít bennünket, hogy az általunk vallott hit ne legyen egy életidegen szekta foglya, és ne vál-

Meghallani és megérteni... (Vatican News)

jon áldozatává egyfajta „lelki egoizmusnak”, vagyis egy olyan lelkiségnek, amelyet a saját belső nyugalom és elégedettségem érdekében alakított ki. Az igazi hit ezzel szemben az, amely kényelmetlen, amely kockáztat, amely kilép a világba, hogy találkozzon a szegényekkel, és képessé tesz arra, hogy saját életünkkel a szeretet nyelvét beszéljük. (...) A tevékeny szeretet nyelve. Ezt a nyelvet beszélte Szent Erzsébet, aki iránt ez a nép oly nagy tisztelettel és szeretettel van. (...)

Az együttérzés latinul compassio, de ez a szó nemcsak együttérzést, hanem együtt-szenvedést is jelent. Olyan Egyházra van szükségünk, amely folyékonyan beszél a tevékeny szeretet nyelvét, egy olyan egyetemes nyelvet, amelyet mindenki meghall és megért, még a legtávo-

labb állók is, még azok is, akik nem hisznek. És ennek kapcsán köszönetemet fejezem ki a Magyar Egyháznak a tevékeny szeretet melletti elkötelezettségéért, odaadottságáért. (...) És köszönöm, hogy – nemcsak nagy-lelkűen, hanem lelkesen is – oly sok menekültet fogadtatok be Ukrajnából. (...)

Sokan itt sajnos hajléktalanok, a szó szoros értelmében is: sok kiszolgáltatott testvérünket – akik egyedül, számos testi és szellemi korlátozottsággal élnek, akiket a drogfüggőség tönkretett, akik börtönből szabadultak vagy idős koruk miatt magukra maradtak – érintik az anyagi, kulturális és lelki szegénység súlyos formái, és nincs tető a fejük felett, nincs otthonuk, ahol élhetnének. (...)

Ez vonatkozik az egész Egyházra is: nem elég csak kenyeret adni, ami a gyomrot táplálja, hanem az ember szívét is táplálni kell! A tevékeny szeretet nem pusztán anyagi és szociális segítségnyújtás, hanem az egész emberre figyel, és Jézus szeretetével talpra akarja őt állítani: olyan szeretet, amely segít visszanyerni szépségünket és méltóságunkat.

A tevékeny szeretet, a jótékonykodás azt jelenti, hogy van bátorságunk az emberek szemébe nézni! Nem tudsz segíteni a másikon, ha elfordítod a tekinteted. A tevékeny szeretet azt a bátorságot igényli, hogy megérintsük a másikat: nem teheted meg, hogy távolról odadobsz pár fillért és nem érinted meg a másikat. Meg kell érinteni a másikat, rá kell nézni a másokra. És így, az érintéssel és a ránézéssel elindulsz egy úton, egy közös úton azzal a rászorulóval, ami ráébreszt arra, hogy te magad mennyire rászoruló vagy, mennyire rászorulsz az Úr tekintetére és kezére.

Testvéreim, arra bátorítalak benneteket, hogy mindig a szeretet nyelvén beszéljete. Szent Erzsébet életének egyik epizódjában az Úr rózsává változtatta azt a kenyeret, amelyet ő a rászorulóknak vitt. Így van ez veletek is:

Ferenc pápa közöttünk

Rózsák tere. Hajléktalanszolgálat együtt a vendégeivel, és a munkatársaival, akik közül egykor többen vendégek voltak. Menekültek. Rászoruló. A társadalom peremvidékeire szorultak-szorítottak. Jó szándékú emberek, segítők. Itt az Egyház... Egy szándék hozott bennünket össze: találkozni és együtt ünnepelni. Jézussal, Ferenc pápával. Ferenc pápa szavai bennem csengenek: „A hit nem valami kellemes jó érzés. A hit kényelmetlen, nem hogy nyugodni, kivis a komfortzónádból a peremvidékekre... Merjetelek belenézni a másik szemébe, merjetelek közel lépni a másikhöz, a kiteszítotthoz.” Aztán látom a szendrőládi cigányokat, ahogy két gitárral, kannával körbefogják a pápát és teli torokból énekelnek neki... aztán áldást kérnek rá... Öröm látszik a Szentatya arcán... Testvérek vagyunk. Fratelli tutti...
Hiba György SJ, Budapest

„Áldjon meg téged az Úr...” (Vatican News)

Az egység hordozói és építői – Ferenc pápa az Istenszülő Oltalma görögkatolikus templomban

Ferenc pápa szombaton délelőtt Budapesten a Rózsák terén az Istenszülő Oltalma görögkatolikus templomba is ellátogatott. Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita ezekkel a szavakkal köszöntötte őt:

„Mindnyájunk által szeretett Ferenc pápa! Szent II. János Pál pápától tanultuk azt a fontos igazságot, hogy Krisztus Egyháza két tudóval lélegzik, Kelet és Nyugat lelke együttesen élteti a Titokzatos Testet. Ez a költői és teológiai kép itt, ezen a téren, különösen is érvényesül.

Egymás mellett áll két templom, egymás mellett él két közösség, a római és a görögkatolikus. A plébánia és a parókia összeér, közösségi életünk összeforr.

Ezt a templomot a római katolikus testvérektől kaptuk jó 120 évvel ezelőtt.

Nekünk, görögkatolikusoknak különösen

is fontos a Katolikus Egyházhhoz tartozásunk. Születésünktől, az első unióktól fogva sokat kellett szenvednünk ezért a kettős hovatartozásért.

Kocsis Fülöp üdvözlö a Szentatyát (Vatican News)

Vértanúink nemcsak keresztény hitükért, hanem kifejezetten a Katolikus Egyházhhoz

tartozásukért haltak meg, hiszen ha vállalják a kommunista erőszak diktátumát, ha visszatérnek az ortodox hitre, megmenthetők volna az életüket. De inkább meghaltak, semhogy a Katolikus Egyházat megtagadják. Ezért senki nem vonhatja kétségbe, hogy miközben igyekszünk hűséggel ragaszkodni keleti gyökereinkhez, ezzel nem különállni akarunk, hanem hidat képezni a két testvéregyház között, hiszen mi valamilyen módon mindkettőhöz odatartozunk.

Ezzel a mai látogatással, hogy a legfőbb egyházfő betért szerény keleti hajlékunkba, óriási megerősítést kaptunk, hogy a Katolikus Egyháznak mi is egyenértékű tagjai vagyunk. Ígéretet teszünk arra, hogy miközben Krisztust keressük és hirdetjük, egyházi létünkben az egység hordozói és építői leszünk. Ezt mindenekelőtt buzgó imádsá-

gunkkal szeretnénk munkálni, ezt tartjuk legfőbb kötelességünknek és lehetőségünknek. Ezzel tudjuk éltetni a Titokzatos Testet.

Kérjük, Szentatya, fogadja el tőlünk ezt az egyszerű, jelképes ajándékot, a keleti egyház rózsafüzérét, a csotkit, amelyet görögkatolikus fiatalok kötöttek erre az alkalomra, s amelyet a gyermekek adnak át. Mindnyájunk üzenetét kifejezve ezzel, hogy gyermeki hittel fogjuk szeretni Krisztus Urunkat, az Ó Egyházát és földi helytartóját, Ferenc pápánkat.”

Az ajándékok kölcsönös átadása után Kocsis Fülöp felkérte a Szentatyát, hogy imádkozza velük a nagy litániát, a béke ek-téniáját a rítusuknak megfelelően. Az imádkozás után Ferenc pápa felvette az arany-színű, görögkatolikus stólat és megáldotta a jelenlévőket.

Isten mindig megbocsát! – Ferenc pápa a Papp László Sportarénában

Apostoli látogatásának második napján, április 29-én, szombaton délután a pápa fiatalokkal találkozott a budapesti Papp László Sportarénában, a Forráspont rendezvény keretében. Az eseményen 11 ezer 14–25 év közötti fiatal vett részt az egész országból és a határon túlról. A felvezető zenés műsorban a délvidéki Rúza Magdi a *Domine* című számot énekelte; valamint ekkor itt hangzott el először színpadon a pápalátogatás hivatalos dala is Dolhai Attila, Nagy Bogi, Dánielfy Gergő, Szöcs Reni és Szandi előadásában. A *Camino – Krisztus a jövőnk* című szerzeményt az Ignác, a lelkek lovagja című műsorból írták át a pápalátogatás alkalmára.

Ferenc pápa pápamobillal körbement a küzdőtérén, miközben a színpadon a Forráspont Band és a 4 Akkord Show Kórus Marco Frisina *Jesus Christ, You Are My Life* című dalát játszotta. A Szentatya az első sorokban ülő mozgássérült fiatalokat külön is köszöntötte és megáldotta.

Ferenc pápát elsőként Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök, ifjúságpasztorációért felelős főpásztor köszöntötte.

Az ifjúság kora a nagy kérdések és a nagy válaszok ideje

Palánki Ferenc püspök köszöntője

Szentatya! Hálásan köszönjük a magyarországi látogatását, és különösen azt, hogy a fiatalokra külön figyelmet fordít. Az ifjúságpasztoráció referens püspökeként, a jelen lévő több mint tízezer, illetve az egyházi középiskolákban tanuló több mint negyvenötezer fiatal, a katolikus egyetemeink 17 ezer hallgatója, az egyetemi lelkeszségek, a fiatalokkal foglalkozó lelkesítő mozgalmak és a plébániákön aktív fiatalok, valamint a környező országok egyházmegyéiből érkezett magyar résztvevők nevében szeretettel köszöntöm. Az ifjúság kora a nagy kérdések ideje: mi az élet értelme, mi az én utam az életben, hogyan leszek boldog, miért van szenvedés és halál, van-e örök élet? stb. A fiatalság ugyanakkor a nagy válaszok ideje is. Nem nekünk, felnőtteknek kell a válaszokat megadnunk, hanem az a feladatunk, hogy segítsünk nekik megtalálni azokat. (...) Köszönjük, hogy velünk van, hogy segít megtalálni a jézusi válaszokat. Köszönjük, hogy együtt járhatjuk életutunkat. Isten hozta! Isten éltesse!

*

Rövid néptáncbemutatót követően négy fiatal tett tanúságot a hitéről. Levcsenkó Tódor, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye 17 éves, a miskolci Fényi Gyula Jezsuita

Gimnáziumban tanuló diákja többek között ezeket mondta: „*Kárpátaljáról származom, magyar görögkatolikus papcsaládban nevelkedem. Szülőföldem vértanú alakja a sokat szenvedett görögkatolikus püspök, Boldog Romza Tódor; nevemet az ő tiszteletére kaptam. [...] Most, hogy itt állhatok a Szentatya előtt, szeretnék én is bátorítani benneteket! Mutassuk meg, hogy a hit és a béke erejével felül tudunk emelkedni a békétlenségben. Legyen bátorságunk kiállni hitünk mellett és fölállni béketeremtő hivatásunkat! Ne szégyelljük, hanem büszkén vállaljuk föl nevéket Krisztusban! Ne futamodjunk meg, ha valaki kicsinek, erőtlennek vagy alkalmatlannak tart bennünket a felnőttek világában...*”

„Ti mind értékesek vagytok”

Részletek Ferenc pápa beszédéből

Kedves Testvéreim és Nővéreim, azt szeretném mondani, hogy köszönöm! Köszönöm a táncot, köszönöm az éneket, a bátor tanúságtevéteket, és köszönöm mindnyájatoknak, hogy itt vagytok: örülök, hogy veletek lehetek! Köszönöm!

Ferenc püspök úr elmondta, hogy az ifjúság a nagy kérdések és a nagy válaszok ideje. Ez igaz, és fontos, hogy legyen valaki, aki provokál, aki meghallgatja a kérdéseiteket, és nem könnyű válaszokat, nem előrecsomagolt válaszokat ad, hanem segít, hogy bátran vállaljátok az élet kalandját a nagy válaszok keresése során. Előrecsomagolt válaszok nem segítenek, nem tesznek boldoggá. Jézus is segítette az embereket a válaszadásban. (...) Krisztus a testet öltött Isten, az élő Isten, aki közel jön hozzánk. Ő a Barát, a legjobb barát, Ő a Testvér, a legjobb testvér, és nagyon jól tud kérdezni. (...) Isten nem elítéli, hanem megbocsátani akar. Ezt jegyezzétek meg: Isten nem elítéli, hanem megbocsátani akar. Isten mindig megbocsát! Mondjuk közösen: Isten mindig megbocsát! Még egyszer: Isten mindig megbocsát! Ne felejtsetek el! Ő minden esésnél kész arra, hogy felemeljen bennünket! Soha nem szabad tehát félnünk, hogy vele járunk és vele haladjunk előre az élet útján. (...)

Jézus nem prédikál sokat, nem, hanem úton jár, együtt jár velünk az úton, az oldalunkon halad, közel hozzánk, ott van valamennyiünk mellett. Nem azt akarja, hogy tanítványai leckét ismételtető iskolások legyenek, hanem azt, hogy szabadok legyenek, úton járjanak, egy olyan Isten társai legyenek, aki meghallgat: meghallgatja szükségleteiket és odafigyel álmaikra. (...) Jézus (...) ragaszkodik egy dologhoz, amit jól meg kell jegyez-

nünk: az ember nem attól lesz nagy, hogy mások fölé emelkedik, hanem attól, hogy másokhoz leereszkedik; nem mások kárára, hanem mások szolgálatával (vö. Mk 10,35–45).

Jézus örül annak, ha nagy dolgokat érünk el. (...) Azt akarja, hogy élők, aktívak, főszereplők, az élet főszereplői legyünk. (...) Jézus egyetértene egy közmondásotokkal: „*Aki mer, az nyer.*” De: hogyan lehetünk nyertesek az életben? Két alapvető lépés van, csakúgy, mint a sportban: először is, tűzz ki magas célokat, másodsor pedig edd. (...) Párbeszédben Jézussal, aki a lehető legjobb edző. (...) Ha szeretnél egyre érettebbé válni, ha szeretnél fejlődni az életben, akkor csapatjátékos legyél, tartozz közösséghez, közös tapasztalatokat megélve haladj előre!

(...) Ma nagy a kísértés, hogy beérjük egy mobiltelefonnal és néhány baráttal – kérem, ez nagyon kevés. De még akkor is, ha sokan ezt teszik, még ha nektek is ehhez volna kedvetek, ez semmi jóra nem vezet. Nem zárkozhatsz egy kis baráti társaságba, és nem beszélhetsz csak a mobiltelefonoddal: ez elég ostoba dolog!

(...) Ne féljete szembeüszni az árral, találjatok mindennap időt a csendre, hogy megálljatok és imádkozzatok. Ma minden azt mondja nektek, hogy gyorsnak, hatékonynak, gyakorlatilag tökéletesnek kell lennetek, mint a gépek! De nem vagyunk gépek! (...) A csend az a talaj, amelyen áldásos kapcsolatokat lehet ápolni, mert lehetővé teszi, hogy Jézusra bizzuk azt, amit megélünk, hogy arcokat és neveket vigyünk eléje, hogy aggódalmainkat Őrá bizzuk, hogy bemutassuk neki barátainkat és elmondjunk értük egy imát. A csend lehetőséget ad arra, hogy elolvassuk az evangélium egy-egy oldalát, amely az életünkhöz szól, hogy Istent imádvá a szívünkben békét találjunk. A csend lehetővé teszi, hogy kézbe vegyünk egy olyan könyvet, amelyet nem kell elolvasnunk, de ami segít abban, hogy az emberi lélekben olvassunk, segít a természetet megfigyelni, hogy ne csak az ember által készített dolgokkal kerüljünk kapcsolatba és felfedezzük a minket körülvevő szépséget. De a csend nem arra való, hogy a mobiltelefonokra és a közösségi médiára tapadjunk; nem, kérlek titeket: az élet valódi, nem virtuális, nem egy képernyőn folyik, hanem a világban! Az élet a világban zajlik! Kérem, ne virtualizáljátok az életet! Ismétlem: ne virtualizáljátok az életet, amely konkrét. Értitek?

A csend az ima ajtaja, az ima pedig a szeretet ajtaja. (...) Az ima (...) párbeszéd Jézus-

sal, ahogy a szentmise is találkozás vele, a gyónás pedig az az ölelés, amelyet tőle kapsz. (...) Az imádkozás nem unalmas dolog! Mi tesszük unalmassá. Az imádság találkozás, találkozás az Úrral: szép ez! És amikor imádkozol, ne félj Jézus elé vinni mindazt, ami a belső világodban zajlik: a szeretetedet, félted, problémáidat, várokozásaidat, emlékeidet, reményeidet, mindent, még a bűneidet is! Ő mindent megért!

Az imádság életéről szóló párbeszéd, az imádság élet. (...) Az Úr, ahogy az evangélium minden oldalon elmondja nekünk, nem rendkívüli emberekkel tesz nagy dolgokat, hanem valódi, hozzánk hasonlóan korlátozott emberekkel. Ezzel szemben azok, akik a saját képességeikre hagyatkoznak és a látszat szerint élnek, hogy úgy látszók, a helyükön vannak, távol tartják Istent a szívüktől, mert a szívük egyedül önmagukkal van tele. Jézus a kérdéseivel, a szeretetével, a Lelkével mélyünkre hatol, hogy igaz emberekké tegyen bennünket. És ma nagy szükség van az igaz

Tizenegyezer fiatal között (Forrás: Vatican News)

emberekre! Tudjátok, milyen veszély fenyeget ma bennünket? Hogy látszatemberek, hamis emberek legyünk. Kérlek benneteket, sose legyetek hamisak, mindig igaz emberek legyetek, a magatok igazságával! (...) Az Úr úgy szeret bennünket, amilyenek vagyunk, amilyenek most vagyunk, ilyennek szeret bennünket! Légy bátor és menj előre! Ne ijedjetek meg a nyomorúságaitoktól! (...) Ime, ez a felhívás: vegyünk kezünkbe életünket azért, hogy segítsünk a világot békességben élni.

(...) Barátaim, ti mind értékesek vagytok Jézus számára, és számomra is! Ne feledjétek, hogy senki sem veheti át helyeteket a világ történelmében, az Egyház történelmében: senki sem veheti át helyeteket! Senki sem képes arra, amire csak ti vagytok képesek.

Segítsünk egymásnak elhinni, hogy szeretnek bennünket, és értékesek vagyunk, hogy nagy dolgokra vagyunk teremtve. Imádkozunk ezért és bátorítsuk egymást ebben!

Együtt a jezsuitákkal – Ferenc pápa találkozásai az apostoli nunciaturán

Az ifjúsággal való találkozó után szálláshelyén, az apostoli nunciaturán Ferenc pápa fogadta Budapest főpolgármesterét, Karácsony Gergelyt, feleségével és gyermekeivel együtt. A családi hangulatú találkozó körülbelül tizenöt percig tartott.

Hilarion Alfejev jelenlegi orosz ortodox metropolita korábban tizenhárom éven át irányította az orosz ortodox egyház külföldi egységeit a moszkvai patriarkátus külső egyházi

egy országot, mindig külön találkozik a helyi rendtársaival. Így történt ez magyarországi útján is. Az egyházfő a Jézus Társasága Magyarországi Rendtartománya tagjait április 29-én, szombaton este fogadta az apostoli nunciaturán.

Személyes, családi és barátságos beszélgetés volt, a magyar jezsuiták másfél órát „fűrödhettek” a pápa közvetlen közelében – írja a *romkat.ro*. Vízi Elemér leköszönt tartományfőnök így számolt be élményeiről az erdélyi katolikus portálnak: „*Külön ajándék volt, hogy egy zsúfolt nap után külön időt szánt ránk. És még meg is köszönte, hogy elmentünk hozzá a nunciaturára. Megérintett a személyes figyelme, ami nemcsak azt jelenti, hogy figyel és meghallgat, hanem azt is, hogy emlékszik és visszaül a dolgokra. Az egyik kísérője – nem tudom, honnan tudta*

meg, hogy Rómában folytatom a szolgálatot – külön odalépett hozzám Ferenc pápa érkezésekor, és kérte, hogy mutakozzam be a Szentatjának. Mintegy odatuszkolt elé. Így hát mondtam, milyen megbízást kaptam, amire mosolyogva rám nézett és a kezével intve – gesztikuláló olasz módjára – mondta: Gyere, gyere. Nos, a másfél órás beszélgetés után, amikor átadtam neki a rám bízott ajándékokat: a Jezsuiták Magyarországon. A kezdetektől napjainkig című könyvünket,

valamint a Camino Ignatiano film spanyol nyelvű változatát, visszatért a bemutatkozásra: Akkor jössz Rómába?, kérdezte, és mosolygott. Megérintett, hogy a sok napi benyomás és arc után vissza tudja idézni, amit

hallott. És nem azért, mert valami különleges dolog lenne, ami velem történik, hanem mert ilyen Ferenc pápa. Na, ez a személyesség: tud rólad, számon tart, emlékszik arra, amit mondtál – 86 évesen is!”

Felvidéki meglepetés

A sok ajándék között volt egy felvidéki meglepetés is – s ez még a magyarországi jezsuitákat is meglepte. Évek óta kutattam, kerestem egy bizonyos ereklyét, amit még Pázmány Péter kapott a Nagyszombati Egyetem alapításakor (1635). És pár éve megtaláltam, csak hát – elővigyázatosságból – titkát megőriztem... 2027-ben lesz 250 éve annak, hogy Budára költöztették a Nagyszombati Egyetemet – s majdnem mindenestől. Az ereklyék itt maradtak Felvidéken (valahol). S miért is fontosak? Eredetileg az akkori pápa (VIII. Orbán) nem hagyta jóvá az egyetem létesítését – de a jezsuiták találtak egy-két kiskaput s végül mégis katolikus lett az egyetem. Ma már három utódegyetemmel büszkélkedhetünk: PPKE – ELTE – Semmelweis. Úgy gondoltam, 2027-re illene az ereklyéket is utólag átszállítani a jogos tulajdonosoknak. S ekkor érkezett a váratlan hír: jön a Szentatya Budapestre! Kollégákkal arra jutottunk, próbáljuk előbbre hozni a hírt – annak tényét, hogy előkerültek ezek a nem mindennapi ereklyék... Összeállítottunk egy kis tanulmányt (24 oldal), és ezen a szombat estén sikerült Ferenc pápa kezébe adnom, megajándékoznom őt vele.

Puss Sándor SJ, Kőbölkút, Felvidék

Találkozás rendtársaként

Pápai nunciatura. Olaszos léggör. Egy kis szobába belezsúfolódva, mégis otthonosan. Amikor megérkezik Ferenc pápa, rendtestvérként nézünk egymásra. Közös nyelvet beszélünk. Mégis a frissesség erejével hatnak ránk a szavai, amelyekkel kérdéseinket megválaszolja. Öszinteség. Egyenrangúság. Hitelesség. A szavak és cselekedetek között. Ez jellemzi Ferenc pápát. Pontosan ezt kéri tőlünk is a munkáinkban. Így tenni tanúságot Krisztusról. Isten stílusa közelség, gyengédség és együttérzés. Együtt szenvedés. Merjünk így élni. Merjünk vállalni ennek a kiszolgáltatottságát. Megérinti bennem a hitelesség utáni vágyat. Így érdemes élni. És valahol megszólal bennem a remény: talán sikerülhet...

Hiba György SJ, Budapest

Kötetlen testvéri együttlét (Forrás: Vatican News)

kapcsolatokért felelős osztályának vezetőjeként, gyakorlatilag Kirill moszkvai pátriárka „külügyminiszterként”, 2022. június 7-e óta pedig a magyarországi orosz ortodox egyházmegye kormányzója. Április 29-én ő is találkozott Ferenc pápával a budapesti nunciaturán. A Szentatya öleléssel fogadta és megcsókolta a mellkeresztjét. A szívélyes hangú találkozó mintegy húsz percig tartott.

A hagyományok szerint amikor a jezsuita Ferenc pápa hivatalos látogatáson felkeres

Krisztus a kapu – Szentmise Ferenc pápával a Kossuth téren húsvét IV. vasárnapján

Ferenc pápa háromnapos magyarországi apostoli látogatásának csúcspontjaként április 30-án, vasárnap délelőtt szentmisét mutatott be a budapesti Kossuth téren. A Szentatya pápamobilon érkezett a helyszínre és közel félórán keresztül körbejárt a lelkes tömeg között. A szentmisén Ferenc pápával és Erdő Péter bíboros, prímással koncelebrált több mint ötven hazai és vendégpüspök – köztük a Kárpát-medencei magyar főpapok –, valamint hétszázötven itthoni, a határon túlról és távolabbról érkező lelkipásztor. A liturgián részt vevők számát több tízezres, mások több százezeres nagyságúra becsülték.

„Engedjük be szívünkbe az élet Urát”

Részletek Ferenc pápa szentbeszédéből

Jézusnak a mai evangéliumi szakasz végén elhangzó szavai összefoglalják küldetésének lényegét: „*En azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen*” (Jn 10,10). Így tesz a jó pásztor: életét adja juhaiért. (...) Szemléljük hát a Jó Pásztor képét, és időzzünk el két cselekedeténél, amelyeket az evangélium szerint a juháiért tesz: először nevével szólítja, majd pedig kivezeti őket. (...)

Jézus az emberiség jó pásztoraként jött, hogy nevével szólítsa és hazavezessen minket. Ezért mi hálatelt szívvel emlékezünk meg az Ő szeretetéről, amit már akkor tanúsított irántunk, amikor még távol voltunk tőle. Igen, miközben „*mi mindnyájan, mint a juhok, tévelyegtünk*”, és „*ki-ki a maga útjára tért*” (Iz 53,6), Ő magára vette gyarlóságainkat, és maga hordozta vétkeink terhét, hogy visszavigyen minket az Atya szívéhez. (...)

Jó Pásztorként jön, és nevével szólít minket, hogy elmondja, az Ő szemében milyen értékesek vagyunk. (...)

Ahogy ma reggel itt vagyunk, érezzük meg annak örömét, hogy Isten szent népe vagyunk: mindannyian az Ő meghívásából születünk; Ő gyűjtött egybe minket, és ezért vagyunk az Ő népe, az Ő nyája, az Ő Egyháza. Azért hívott itt egybe minket, különbözzünk bár egymástól és tartozunk bár különböző közösségekhez, hogy szeretetének nagysága mégis egyetlen ölelésben egyesítsen minket. Olyan szép, ahogy most együtt vagyunk: püspökök és papok, szerzetesek és világi hívők; olyan jó, hogy ezt az örömet más keresztény felekezetek küldöttjeivel, a zsidó közösség vezetőivel, a civil szervezetek képviselőivel és a diplomáciai testülettel is megoszthatjuk. Ez a katolicitás: mindannyiunkat, akiket a Jó Pásztor név szerint szólított meg, arra hívott, hogy szeretetét befogadjuk és továbbadjuk. (...)

Miután a Pásztor nevével szólította juhait, „*kivezeti őket*” (Jn 10,3). Először a nyájba tereli őket a meghívás által, most pedig kivezeti őket. Isten először az Ő családjába gyűjt össze minket, hogy az Ő népévé váljunk, majd pedig elküld a világba, hogy

(A kép forrása: Esztergom–Budapesti Főegyházmege)

bátran és félelem nélkül az Örömhír hirdetőivé, a minket megújító Szeretet tanúivá váljunk. Jézus azt mondja: „*En vagyok a kapu. Aki rajtam keresztül megy be, üdvözülni, ki-be jár és legelőt talál*” (Jn 10,9). (...) Jézus az a kapu, amely a világba irányít minket: arra buzdít, hogy menjünk ki és találkozzunk testvéreinkkel. (...) Próbáljunk mi is – szavakkal, gesztusokkal, hétköznapi tettekkel – olyanok lenni, mint Jézus: nyitott kapuk. (...) Bátorítsuk egymást, hogy egyre inkább nyitott kapuk legyünk: Isten kegyelmének „segítői”, szakértői a közelségnek, akik kézszerű felajánlani az életüket, ahogyan Jézus Krisztus, a mi Urunk és mindenünk, aki kitárt karokkal tanít minket a kereszt trónusáról és napról napra megmutatja nekünk az értünk megtört élő kenyeret az oltáron. (...) Engedjük be szívünkbe az élet Urát, az Ő igéjét, aki vigasztal és gyógyít, utána pedig lépünk ki és váljunk mi magunk is nyitott kapukká a társadalomban! (...) Legyünk nyitottak és befogadóak egymás felé, hogy segítsük Magyarországot a testvériség és a béke útján növekedni.

Szeretteim, Jézus, a Jó Pásztor nevével szólít minket és végtelen gyengésséggel gondoskodik rólunk. Ő a kapu, és aki őrajta keresztül lép be, annak örök élete van: Ő a mi jövőnk, a „*bőséges élet jövője*” (vö. Jn 10,10). Ezért soha ne csüggedjünk el, soha ne engedjük, hogy megfosszanak minket attól az örömtől és békességtől, amelyet Ő adott nekünk, ne zárkózzunk be a problémákba vagy a fásultságba! Hagyjuk, hogy a mi Pásztorunk kísérjen minket: vele az új élet fényében ragyogjon az életünk, a családjaink, keresztény közösségeink és egész Magyarország!

A szentmise végén Erdő Péter bíboros, prímás megköszönte az apostoli látogatást a Szentatyának, majd átadta a főegyházmege ajándékát: államalapító szent királyunk, Szent István kis méretű szobrát.

Ezeréves ragaszkodásunk

Erdő Péter köszönőszavai

Szentséges Atya! Hálás köszönetet mondunk azért, hogy apostoli látogatásra eljött hozzánk. Amikor péteri szolgálata elején arról beszélt, hogy az Egyháznak el kell mennie a perifériákra, a szívünkbe szösz. Akkor püspöki karunk jegyzőkönyvben állapította meg, hogy mi, magyar katolikus közösség – mint sokan mások is – periféria vagyunk. Évszázadokig a városunkat átszelő Duna a Római Birodalom határa volt. Később a Frank Birodalom is eddig terjesztette ki a befolyását. Az Oszmán-Török Birodalom északi határvidéke voltunk itt, Európa szívében. A nyugati kereszténységnek is ezer éve a keleti határán élünk.

Köszönjük, Szentatya, hogy eljött hozzánk. Olyan néphez, akinek a nyelvéhez még hasonlót is nehéz találni az egész világon. Olyan néphez, amely ezer éve szeretettel ragaszkodik ahhoz a nyugati kereszténységhez, amelyről sokszor úgy érezte, hogy megfeledezett róla.

Köszönjük, hogy eljött meglátogatni a szegényeket és a menekülteket. Azokat a menekülteket, akik innen, a szomszédokból, Ukrajnából érkeztek. Köszönjük, hogy meglátogatta a szegényeket, a beteg gyermekeket, a fiatalokat, akik a legnagyobb kihívást és a legnagyobb lehetőséget jelentik Egyházunk számára. Köszönjük, hogy elhozta az irgalmasság és a gyöngéd szeretet örömhírét.

A Duna mentén élő népek megtanulták, hogy a nagy folyó nemcsak határ, hanem ha bölcs hozzáértéssel hidakat építünk, akkor össze is köti a népeket, északon és délen, keleten és nyugaton. Ennek példája számunkra első keresztény királyunk, Szent István, akit ma a katolikus és az ortodox egyház egyaránt szentként tisztel, hiszen olyan időben hirdette Krisztust, amikor még teljes volt az egység Kelet és Nyugat egyházai között.

Köszönjük, Szentatya, hogy elhozta hozzánk a dialógus és a béke üzenetét, amely ma különösen is időszerű.

Isten bőséges áldását kérjük Szentséged személyére és szolgálatára! Kérjük, adja ránk apostoli áldását!

A Szentatya a hívőkkel együtt a szentmise végén elimádkozta a Regina caeli imádságot, majd az alábbi beszéddel fejezte ki köszönetét a magyarok felé.

„A Szűzanyára bízok minden magyart”

Ferenc pápa köszönőszavai

Köszönöm Erdő bíboros úr szavait. Köszöntöm Köztársasági Elnök Asszonyt, Miniszterelnök Urat és a társadalmi élet jelenlévő képviselőit. Mivel hamarosan visszatérek Rómába, szeretném kifejezni hálámat püspöktestvéreim, a lelkipásztorok, a szerzetesek és szerzetesnők és az egész szeretett

magyar nép felé azért a fogadtatásért és szeretetért, amelyet ezekben a napokban megtapasztaltam. És kifejezem hálámat azoknak, akik messziről jöttek ide, és azoknak, akik oly sokat dolgoztak ezért a látogatásért. Mindannyiótoknak mondom: köszönöm, Isten fizesse meg!

Külön is szeretnék megemlékezni a betegekről és az idősekről, azokról, akik nem tudtak itt lenni, azokról, akik egyedül érzik magukat, és azokról, akik elvesztették az Istenbe vetett hitüket és az életbe vetett reményüket. Közel vagyok hozzátok, imádkozom értetek és megáldalak benneteket.

Köszöntöm a diplomátokat és a más keresztény felekezetekhez tartozó testvéreket. Köszönetet mondok jelenlétetekért, és azért, hogy ebben az országban a különböző felekezetek és vallások kapcsolatban vannak egymással és kölcsönösen támogatják egymást. Erdő bíboros úr azt mondta, hogy „*a nyugati kereszténység keleti határán élünk ezer éve*”. Olyan szép, hogy a határok nem elválasztó vonalakat jelentenek, hanem kapcsolódási pontokat, és hogy a Krisztusban hívők azt a szeretetet helyezik előtérbe, amely egymással összeköti, és nem a történelmi, kulturális és vallási különbségeket, amelyek egymástól elválasztanak.

Az evangélium egyesít bennünket, és azért, hogy visszatérünk a forrásokhoz, a keresztények útja Jézus, a Jó Pásztor akarata szerint folytatódik, akinek az a szándéka, hogy egy nyájban egyesüljünk.

Forduljunk most a Szűzanyához. Órá bízok minden magyart, a Magyarok Nagyszonyára, akit királynőként és patrónaként hívok segítségül. És innen, e nagyszerű városból és e nemes országból az ő szívére szeretném bízni az európai kontinens hitét és jövőjét, amelyre e napokban sokat gondoltam, különösképpen a béke ügyét.

Imaszavak a Szűzanyához (Forrás: Vatican News)

Szent Szűz, tekintis a különösen sok szenvedő népekre! Tekintis különösen a szomszédos, meggyötört ukrán népre, és az orosz népre, neked szentelt népeidre! Te, aki a Béke Királynője vagy, öntsd az emberek és a népek vezetőinek szívébe a vágyat, hogy a békét építsék, hogy a következő nemzedékeknek a remény jövőjét nyújtsák, ne a háborút; egy bölcsökkel és nem sírokkal teli jövőt; egy testvérekkel és nem falakkal teli világot!

Reád tekintünk, Istennek szent anyja: Jézus feltámadása után te kísérted a keresztény közösség első lépéseit, az imádságban egységgé és állhatatossá téve őket (vö. ApCsel 1,14). Így tartottad össze a hívőket, engedelmes és segítő példával őrizve az egységet. Hozzád imádkozunk az Egyházzért Európában, hogy újra megtalálja az imádság erejét, hogy újra felfedezze a te alázatodat és engedelmisségedet, a tanúságtétel lelkesedését és az ígéhírdetés szépségét. Reád bízunk ezt az Egyházat és ezt az országot. Te, aki Fiad feltámadásának örvendéztél, töltsd el szívünket az Ő örömeivel.

Kedves testvéreim, azt kívánom nektek, hogy Krisztus örömét terjesszék: Isten éltesen benneteket! Hálás vagyok nektek ezekért a napokért, a szívemben hordozlak benneteket, és kérlek, hogy imádkozzatok értem. Isten, áldd meg a magyart!

Ausztriai magyar karnagy a pápai szentmisén

Czifra János, a salzburgi dóm nyugalmazott karnagya is közreműködött Ferenc pápa április 30-i budapesti szentmiséjén. A karnagy több mint 300 fős kórust és a pesti Operaház zenekarát szólaltatta meg, Liszt Ferenc egy darabját és a Magyar Himnuszt vezényelte.

Czifra János immár a harmadik pápai szentmisén szolgált. 1988-ban és 1998-ban, Szent II. János Pál pápa salzburgi látogatásaikor a dóm karnagyaként felelt a zenei szolgálatért, ez alkalommal pedig ifj. Sapszon Ferenc, a budapesti szentmise zenei vezetője kérte fel, hogy csatlakozzék a hatfős karnagy csapathoz, akik a szertartás alatt váltásban vezénylik a különböző egyházi énekeket. Czifra János dirigensként keretbe foglalta a szentmisét: Liszt Ferenc *Krisztus* című oratóriumának egyházalapításról szóló, *Tu es Petrus* kezdetű tételét a klérus bevonulásakor mintegy mottóként hallhatták a hívek, Erkel Ferenc *Himnusza* pedig a szentmise zárásaképpen csendült fel a Kossuth téren.

Czifra János elmondta: a szentmise zenei programja a szervezők és a Vatikán hosszas egyeztetései nyomán áll össze. Zenei értelemben Liszt Ferenc, Kodály Zoltán és Erkel Ferenc művei, valamint a magyarul énekelő népekek adtak nemzeti karaktert a több nyelven zajlott pápai szentmisének. A kórossal együtt énekelte a himnuszt az a több százezernyi hívő is, aki a Kossuth téren és a környező utcákban felállított kivetítőkön követte a szentmisét.

(Vö.: Bognár László, volksgruppen.ORF.at)

Hívó hangját sokan meghallották

Húsvét negyedik vasárnapján, Krisztus, a Jó Pásztor földi helytartója kicsiny magyar nyáját terelgette Budapesten. A hívó hangot sokan meghallották, köztük én is. Mint húsvétvasárnap kora hajnalban az asszonyok, a szamosújvári és kölni „mininyáj” bárányaiként mi is korán elsieltünk, hogy a hat órai kapunyitáskor már a Kossuth téren lehessünk. A várakozás óráit a bensőséges közös ima és ének pillanatokká zsuorította. A szentmisére hívó harangok megkondulása után egyik kedvenc kórusművem csendült fel: Liszt Ferenc *Krisztus* című oratóriumából az Egyház alapítása. Az Országház oldalában állva a csodálatos ének hallgatása közben a felhő nélküli, ragyogó kék eget néztem. Pénteken a bazilikában Ferenc pápa Mindszenty bíboros szavait idézte: „*Ha van egymillió imádkozó magyar, nem félek a holnapról!*” Én pedig számoltam, vajon a jelenlévőkkel és a képernyők előtt ülőkkel határon innen és túl van-e most egy millió magyar, aki a Szentatyával imádkozik. Törékeny világunkban, az Egyház jelenlegi nehéz időszakában és minden emberi gyarlóságunk ellenére Jézus most is közöttünk áll és megerősít: a pokol kapui nem vesznek erőt sziklára épült egyházán!

Mustos Edit, Köln

A pápa jelenlétét közlő átéltni nagy kegyelem!

Április 30-án, Ferenc pápa háromnapos budapesti látogatásának zárónapján több százezer hívő várta a Szentatya szentmiséjét a Kossuth téren. Megadottam a mi családunknak is a lehetőség, hogy ezen részt vehettünk. A nap a Mária Út és a Mária Rádió által szervezett hálaadó ünnepi gyalogos zarándoklattal indult. Nagyon felemelő volt Bese Gergő atya lelki vezetésével, dr. Csókay András imáival és elmélkedéseivel, a Váci Ifjúsági Fúvószenekarral és közel kétezer társunkkal együtt zarándokolni a Budapest-Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia-templomtól a nemzet főteréig. Az idő is nagyon szép volt. A pápa jelenlétét élőben, közlő átéltni nagy kegyelem! Örömmel mondom, hogy e nap során is érezhető volt: Isten szereti Magyarországot.

Molnár Simon Ilona, Bécs

Jézus kiutat kínál – Ferenc pápa a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen

Ferenc pápa magyarországi látogatásának harmadik napján, április 30-án délután a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) Információs Technológiai és Bionikai Karán az egyetemi és a kulturális élet képviselőivel találkozott

Alázatos szívvel a tudomány hegyére

Kuminetz Géza rektor köszöntőbeszéde

Szentatya! Különleges megtiszteltetés egyetemünknek – amely bár közel négyszáz éves múltra tekint vissza, ebben az akadémiai évben ünnepli a kommunizmus bukását követő alapításának harmincadik évfordulóját –, miként a jelenlévő többi egyházi és világi felsőoktatási intézménynek is, hogy Krisztus földi helytartója személyes jelenlétével is figyelemre méltatja a kulturális élet képviselőit, az egyetemi oktató és kutató munkát, jelezve ezzel a tudomány fontos szerepét nemcsak a vallási, de a társadalmi életben is.

Katolikus egyetemünk próbáljuk a teremtő és megváltó Istennek a teremtésbe és a kinyilatkoztatásba rejtett eszmei magvait megtalálni és rendszerezni ama holisztikus igazságfogalom alapján, ami a katolikus tudományeszményt jellemzi. Ennek kezdeténél a józan ész áll, majd a pozitív tudományok, a filozófia, a teológia és a misztika. Beteljesülése pedig Isten boldogító színelátása.

Minden igazi tudósban van tehát valami az írástudóból, a papból, a prófétából és a misztikusból.

Az igaz hit és a valódi tudás tehát született szövetségesei, támaszai egymásnak.

De nemcsak érteni vágyunk a tudomány segítségével, hanem helyesen cselekedni is, vagyis emberséges, szolidaris civilizációt, fenntartható kultúrát, környezetet építeni.

Csak alázatos szívvel mehetünk fel nemcsak az Úr, de a tudomány hegyére is.

Szentatya! Hogy gyümölcsözően építhessük egyetemünket, művelhessük a tudományt, gazdagíthassuk a kultúrát, kérjük és várjuk az Ön útmutatását, bátorítását!

*

A rektor köszöntőszavai után Major Balázs, a PPKE Bölcsész- és Társadalomtudományi Kara Régészettudományi Intézetének intézetvezető docense, majd Kocsis Dorottya, a PPKE Információs Technológiai és Bionikai Karának doktorandusza tett tanúságot hitéről.

Major Balázs úgy fogalmazott: Krisztus követőiként küldetésük része a vallások és civilizációk közötti párbeszéd és alkotó együttélés előmozdítása, és a Katolikus Egyház egyetemként ezt saját eszközeikkel: a kutatással és az oktatással kell elősegíteniük. „Egyetemünk nemzetközi viszonylatban is figyelemre méltó együttműködést folytat elsősorban a Közel-Kelet országai, ahol nemcsak közös kutatási programokat működtet, de ahonnan hallgatók tucatjait is fogadja és képezi. Nálunk folyó képzésüket a Stipendium Hungaricum és az Ősztöndíj Keresztény Fiataloknak programmal támogatja Magyarország. [...] Karunk [...] elsősorban a háború és egyéb súlyos csapások által sújtott Szíriára, az ottani intézményekkel, kollégákkal és hallgatókkal folytatott közös munkára összpontosít” – hangzott el a tanúságtételben.

Kocsis Dorottya elmondta: 2015-ben kezdte el egyetemi tanulmányait, a szerzetesek évében, szerzetesközösség által fenntartott gimnáziumból érkezve, szerzetesek szakkollégiumába költözve, szerzetesek szentmiséire járva... „Akkor, az ünnepi év rendezvénysorozatán került a kezembe egy kiadvány, amelynek egy gondolata azóta szüntelenül előttem lebeg: »Ő általunk teremt. Eld hát a jelent, mert minden pillanatban a teremtő erő része vagy egy mozdulatban, amellyel isteni tervét a világra írja.« Ennek az isteni tervnek, a világnak a tanulmányozása a biológia feladata is. Újabb és újabb apróságokat felfedezve merülünk el Isten művének komplexitásában” – foglalta beszédébe Kocsis Dorottya.

„Ismerd meg önmagad!”

Részletek Ferenc pápa beszédéből

Kedves Testvérek, jó napot kívánok! Köszöntöm mindnyájukat, és köszönöm az elhangzott szép szavakat (...). Ez a magyarországi látogatásom utolsó találkozója, és hálás szívvel idézem fel a Duna folyását, amely összeköti és egyesíti ezt az országot sok más országgal, nemcsak földrajzi, hanem történelmi értelemben is.

A kultúra bizonyos értelemben olyan, mint egy nagy folyó: összeköt, átfolyik az élet és a történelem különböző területein, összeköti azokat, és lehetővé teszi, hogy az ember eligazodjon a világban, magához öleljen távoli országokat és vidékeket, csillapítja az elme szomját, öntözi a lelket és gyarapítja a társadalmat. (...)

„Mi lesz az étellel, ha ilyen igába kerül? [...] Mi lesz [...] ha szembekerülünk a technológia uralkodó kényszerével? Az élet mára már a gépek rendszerébe van foglalva. [...] Egy ilyen rendszerben megmaradhat-e az élet életem?” (...) Amit Guardini felismert, az ma is nyilvánvalónak látszik: gondoljunk csak az ökológiai válságra, amelynek során a természet egyszerűen csak reagál arra az eszközszerű bánásmódra, ahogyan kezeljük. Gondoljunk a korlátok hiányára, a „meg tudod tenni, tehát szabad” logikájára. Gondoljunk arra a törekvésre is, amely nem az embert és kapcsolatait, hanem az embert mint a saját igényeire összpontosító, nyereséget hajszoló és a valóságot mohón megragadni vágyó egyént állítja a középpontba. És gondoljunk ennek folyamatoként a közösségi kötelek elsorvadására, aminek következtében a magány és a félelem úgy tűnik, hogy egzisztenciális élethelyzetből társadalmi élethelyzetté lesz. Hány és hány elszigetelt, nagyon „közösségi” és kevésbé közösségi ember él közöttünk, akik mintegy ördögi körben a technológia vigaszaihoz folyamodnak, hogy kitöltsék azt az ürességet, amelyet éreznek, és egyre eszeveszettebben kergetik ezeket, miközben a kegyetlen kapitalizmus rabszolgái lesznek, és saját gyengeségeik még fájdalmasabbá válnak abban a társadalomban, amelyben a külső gyorsaság kéz a kézben jár a belső törekenységgel. Ez a dráma! Ezzel nem akarok pesszimizmust kelteni – ez ellentétes lenne azzal a hittel, amelyet örömmel vallok –, hanem elgondolkodni szeretnék a „létezés és a birtoklás önhittségén”, amelyet Homérosz már az európai kultúra hajnalán is fenyegetésként ismert fel, és amelyet a technokrata paradigma tovább súlyosbít, az algoritmusok olyasféle használatával, amely az emberség további szétválasztását veszélyt jelentheti.

(...) A világ ura című regényében Robert Benson megállapítja, hogy „különbség van

A Szentatya tolmácsa Toman Zoltán temesvári egyházmegyei pap volt (szemből nézve a jobb oldalon)

külső és belső nagyság között és hogy nagy hatású külső nem zár ki jelentéktelen belsőt” (Budapest, 1912, 21. o.). Ebben a több mint egy évszázaddal ezelőtt született, bizonyos értelemben „prófétai” könyvben egy olyan jövőt írnak le, amelyet a technológia ural, és amelyben a haladás nevében mindent uni-formizálnak: mindenütt új „humanizmust” hirdetnek, amely eltörli a különbségeket, megszünteti a nemzeteket és eltörli a vallásokat. Eltörli a különbségeket, az összeset! Az ellentétes ideológiák homologizációba torokollnak, amely ideológiailag gyarmatosít. Ez a dráma, az ideológiai gyarmatosítás!

A gépekkel kapcsolatba kerülő ember egyre inkább egysíkúvá válik, miközben a közösségi élet szomorúvá és ritkává lesz. Ebben a Benson által leírt fejlett, de komor világban, ahol mindenki érzéketlen és érzés nélkülinek tűnik, kézenfekvő a betegek leselejtezése és az eutanázia alkalmazása, valamint a nemzeti nyelvek és kultúrák eltörlése az egyetemes béke érdekében, ami a valóságban a beleegyezés kiereszkolásán alapuló üldözéssé válik, olyannyira, hogy az egyik főszereplő megállapítja: „a világ csodálatosan élénknek látszik, de mintha minden ideges volna, mint-ha felforrna” (122. o.). (...)

Az egyetem ugyanis, amint azt már a neve is jelzi, az a hely, ahol a gondolat születik, nö-

Megajándékozott és tanított

Ferenc pápa Krisztus földi helytartója, Isten szolgáinak szolgálja. Egyszerűen, feltűnés nélkül volt jelen a magyar valóságban, mégis nagyon meghatározóan, ott, ahol éppen járt, ahol a híveivel találkozott. Ez az egyszerűség, közvetlenség sugárzott, „jött át” ott is, ahol hivatalos, protokoll vagy biztonsági okokból nagy volt a felhajtás. Annak a három napnak minden percében, ha tőle éppen távol is, azt éreztem, hogy itt van, és ezáltal Magyarország más...

Amikor – többször is – elhangzott a „Viva il Papa! – Éljen a Pápa!” kiáltás, az jutott eszembe: jövetelelnek és éljenzésünknek is egy oka van: hogy Krisztus él.

Milyen jó, hogy most, húsvéti időben jött! A feltámadás örömeinek fényét és a húsvéti lelkületű új ember hétköznapi tettekre váltható új életének kézzelfogható bizonyosságát adta nekünk. Mindenkihez jött, mindenkihez volt jó szava, mindenkit meg akart erősíteni. Olyan volt, mintha személyesen mindannyiunkhoz jött volna, megajándékozott bennünket és tanított, nemcsak szavaival, hanem gesztusaival, jelenlétével, az élő Krisztus dinamikájával.

Varga János, Bécs

vekszik és érlelődik, nyitott és szimfonikus; nem egyhangú, nem zárt, hanem nyitott és szimfonikus. Ez az a „templom”, ahol a tudás arra hivatott, hogy kiszabaduljon a birtoklás és felhalmozás szűk korlátai közül, hogy kultúrává váljon, vagyis „művelése” legyen az embernek és az őt megalapozó viszonyoknak: a természetfeletti, a társadalommal, a történelemmel, a teremtéssel. (...)

A kultúra valóban a humanitás megőrzését jelenti. Elmélyül a szemlélődésben és olyan embereket formál, akik nincsenek kiszolgáltatva a pillanatnyi divatnak, hanem szilárdan meggyökereznek a dolgok valóságában. Olyan embereket, akik a tudomány alázatos tanítványaként érzik, hogy nyitottnak és kommunikátnak kell lenniük, nem pedig merevnek és harciasnak. Akik szeretik a kultúrát, valójában soha nem érzik, hogy célba értek volna és a helyükön lennének, hanem egészséges nyugtalanságot hordoznak magukban. Olyanok, akik kutatnak, kérdeznak, kockáztatnak és felfedeznek; tudják, hogyan lépjenek ki saját biztonságukból, hogy alázatosan közel merészkedjenek az élet misztériumához, ami nyugtalansággal, nem pedig megszokással jár; akik nyitottak más kultúrák felé, és érzik a tudás megosztásának szükségességét. Ez az egyetem szellemisége, és köszönöm, hogy ezt úgy élék meg, ahogyan Major professor úr megfogalmazta. (...)

A kultúra elvezet minket önmagunk megismeréséhez. (...) A delphoi jósa híres szavai jutnak eszünkbe: „Ismerd meg önmagad!” Ez az egyik kulcsgondolat, amelyet búcsúzóul rátok szeretnék bízni. De mit is jelent megismerni önmagad? Azt jelenti, hogy fel kell ismernünk határainkat, és ebből következően meg kell fékeznünk önelégültségben gyökerező önhittségünket. Ez hasznos számunkra, mert elsősorban azért, hogy magunkat teremtenyünk ismerjük fel, válunk alkotóvá és merülünk el a világban, ahelyett, hogy uralnánk azt. (...)

A másik kulcsgondolat (...) az igazságra utal. Ez Jézus Krisztus egyik mondata: „Az igazság szabaddá tesz titeket” (Jn 8,32).

Magyarországon egymást követték azok az ideológiák, amelyek igazságként mutatkoztak be, de szabadságot nem adtak. És ez a veszély ma sem szűnt meg: gondolok itt a kommunizmusból a konzumizmusba való átmenetre. Mindkét „izmus” közös vonása a szabadság hamis eszméje; a kommunizmus „szabadsága” olyan „szabadság” volt, amelyet rákényszerítettek az emberekre, amelyet kívülről korlátoztak, amelyben mások döntöttek; a konzumizmus „szabadsága” pedig egy szabadelvű, hedonista, önelégedett „szabadság”, amely a fogyasztás és a tárgyak rabszolgáivá tesz bennünket. Milyen könnyű eljutni a gondolkodásra mért korlátoktól, ami a kommunizmusé, a saját magunk korlátok nélküli elgondolásához, ami a konzumizmusé! A korlátolt szabadságból egy korlátok nélküli szabadságba. Jézus viszont kiutat kínál, amikor azt mondja, hogy az az igaz, ami az embert felszabadítja, ami az embert a függőségeiből és bezárkózásaiból kiszabadítja. Ennek az igazságnak a kulcsa a szeretettől soha el nem szakadó, kapcsolatban maradó, alázatos és nyitott, konkrét és közösségi, bátor és alkotó megismerés. Ez az, aminek a művelésére az egyetemek hivatottak, és amit a hitnek táplálnia kell. Ezért kívánom, hogy ez és minden más egyetem az egyetemesség és a szabadság központja, a humanizmus termékeny műhelye és a remény laboratóriuma legyen. Szívemből adom áldásomat, és köszönetet mondok azért, amit tesztek. Köszönöm!

Róma püspöke hazautazott

A Pázmány Péter Egyetemen az ajándékok átadása után elmondták közösen az Úr imáját, Ferenc pápa Isten áldását kérte a jelenlévőkre, majd elindult a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér felé. A Szentatya az egyházi előjárók mellett állami részről Novák Katalin köztársasági elnök, Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és Habsburg Eduárd szentszéki magyar nagykövet búcsúztatta. A pápai repülőgép április 30-án 19.25-kor érkezett vissza Rómába a Fiumicino repülőtérre. A Szentatya, mint minden apostoli út végén, most is egyenesen a Santa Maria Maggiore-bazilikába ment, imádkozott a Salus Populi Romani Mária-ikon előtt és csak azután tért vissza a Vatikánba.

Hála legyen a Jóistennek a budapesti pápalátogatás minden kegyelméért! (Szerk.)

Nyári számunkban folytatjuk

Lapunk 2023. július–augusztusi számában visszatérünk Ferenc pápa budapesti látogatására és felvillantunk néhány további szemelvényt az értékelésekből, illetve a történelmi esemény utóéletéből. Tartásnak velünk akkor is! (Szerk.)

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Misszió Média Lap- és Könyvkiadó Kft.
H-1165 Budapest, Zsemlekes út 25/A. I. 5.
Telefon: +36 70 635 7064 (privát)
E-mail: iroda@eletunk.net
Honlap: www.eletunk.net
www.facebook.com/eletunkujsg

Felelős kiadó és főszerkesztő:
Varga Gabriella

Felelős szerkesztő:
Vencser László

Konzulensek: Sajgó Szabolcs SJ, Szöcs Csaba,
Varga János, Vértesaljai László SJ

Szerzők: Czirják Árpád, Hiba György SJ,
Kovács Péter, Mustos Edit, Sebestyén Péter,
Simon Kinga, Udvarhelyi Olivér, Vincze András

Lapunk szerzői, szerkesztői és konzulensei
önkéntes alapon teljesítik vállalásaikat.

Előfizetés:
közvetlenül a kiadóhivatalnál vagy
az európai magyar lelkeszségeken keresztül

Előfizetés a 2023. évre közvetlenül a kiadónál:
35 EUR/év, 7000 HUF/év

Digitális változat:
20 EUR/év vagy 6000 HUF/év

Bankszámlaszámunk:

MISSZIÓ MÉDIA KFT.

OTP BANK

11716008-22527699

HU85 1171 6008 2252 7699 0000 0000
SWIFT (BIC) azonosító: OTPVHUHB

Nyomdai előkészítés:
Éber Tamás

Nyomatás:
Micropress Kft.
H-3434 Mályi, Kistokaji út 5.

Lapunk megjelenése megvalósult
a Magyar Kormány támogatásával.
A Bethlen Gábor Alap hozzájárult
a kiadónk működésével és ezzel a lapunk
fenntartásával kapcsolatos költségekhez.

Mi történik Németországban?

Érdekes kísérletet tenni arra, hogy megértsük, mi történik Németországban és azon belül a német katolikus egyházban. Meglepődni nem kell, mert az előzmények már régtől errefelé mutattak. Csodálkozva mondtuk negyven évvel ezelőtt, hogy a németeknél már nincsen szentgyónás, viszont mindenki áldozik. A német katolikus egyház ki-egyezett a jóléti társadalommal. Ez tünt konfliktusmentesnek. A gazdag „egyház” az evangéliumi gazdag ifjú lelkületével bír. Hallottuk a Nyugatról megérkező jelmondatot: „Jézus igen, Egyház nem.” Aztán Jézussal is gondjuk lett, legalábbis Jézus „hagyományos értelmezésével”, amely a liberális keresztények szerint akadály a népek és vallások fúziójának. Amíg nem az Egyház szívéből és nem a megtérés ajándékát átölve szemlélődünk, Jézussal hosszasan vitatkozni fogunk, aki nem azt mondta, hogy beszéljük meg, hanem kinyilatkoztatta a nyolc boldogságot. A szinodális utat a liberális keresztények többsége rögvést úgy értelmezte, hogy elmondhatják Jézusnak, mit tettek volna másképpen az Ő helyében, és ma mit várnak el tőle. A német katolikusok inkább az evangélikusokkal keresik a jó viszonyt, mint Rómával. Igaz, ez az erős nemzeti elfogultság szintúgy jelen van a szláv és a balkáni népek körében. Ebből fakad nálunk is az államegyházi gondolkodás. Ez az egyik legfőbb akadály annak, hogy a keresztények krisztusi egyháztudattal éljenek és belőle táplálkozzanak. A „Jézus igen, Egyház nem” jelmondatot hangoztatják azt jelzik, hogy Jézust átértelmezve, magukhoz igazítva botlottak bele az Egyházba.

Nem véletlen, hogy a rendkívül tisztán látó Benedek pápa a legfőbb feladatának tekintette a nagy trilogia elkészítését a Názáreti Jézusról. A bevezetőben tisztázta, nem kötelező utat állít elénk, hanem bemutatja az ő személyes útját Jézushoz. Viszont ezt a személyes utat egyetlen keresztény sem spórolhatja el. Ezt nem helyettesítheti a szinodális konferenciák garmadája. Korunk eretneksége, a jóléti kereszténység a fenntartható jólétről és nem a fenntartható szeretetről gondolkodik. A szabadság alatt kizárólag az egyén szabadságát érti és nem a közösségét. A jogok és köteleességek szimbiózisát tagadja. A szexualitásban csak egyéni jogok vannak, s annak nem kell figyelembe vennie az életképesebb, fenntartható jövő iránti felelősséget. Pedig egyháztudat nélkül sérül a jövőtudat. (Ezt látjuk a népi vallásosság krízisében is.) A német liberálisok eltompult egyháztudatát mutatja a cölibátushoz való viszony. Sajnos a cölibátus nálunk is gyakran teherként van megjelölve. Holott az ajándék. Az Egyház szeretetteljes ajándéka, amellyel a szívére vonz bennünket. Ha papként meg világi hívőként nem ajándékként tekintek rá, akkor nem köszönöm meg és nem imádkozom e karizma fennmaradásáért. S elindul az egyház szociológiai megreformálása és a világiak által történő „korszerű” intézményé alakítása.

Benedek pápa személye nagyon sok kérdést felvetett, de inkább hullámokat vert, mintsem megoldást hozott. Igaz, ez szükséges volt ahhoz, hogy a mélyen lévő dolgok felszínre jussanak és a zavaros víztükör ezt követően

kisimuljon, majd a valódi napfény tükröződjék rajta. A németeknek is az a gyarlóságuk, ami a legfőbb erejük: az intelligenciájuk. Ez könnyen táplálja a gőgöt. A német mentalitás hasonló a szlávhoz. Először német vagyok, aztán német, aztán megint német és azt követően keresztény. Nekik az Egyház lényegét épp olyan nehéz megérteniük, mint a harcias szlávoknak vagy a nemzetiségi falvakban élő „katolikusoknak” Magyarországon. Mi történik napjainkban Németországban? Nekiláttak megreformálni a kereszténységet úgy, hogy az Egyházon kívülre helyezték magukat. Ez azért riasztó, mert úgy tűnik, hogy ők alkotják a német püspöki karban a többséget. Érdeklődve és reménnyel eltelten figyeljük a kisebbséget. Benedek pápa beszélt egy összezsugorodó, de mustármag állapotba kerülő Egyházzal. Fel kell vetni egy kényes kérdést. Kétféleképpen tudnak beszélni és vezetni a püspökök? Ebből nagy elbizonytalanodás lesz. Tudjuk, hogy püspök nélkül nincsen Egyház, Egyház nélkül nincsen kereszténység. De melyik püspököt kövessék a jó hívek? Végül is a válasz egyszerű. A legfőbb püspököt, a pápát. Ferenc pápa a maga karakteréhez híven párbeszédre hív minden keresztényt, hogy aztán Benedek pápa tanításának mélységét és igazságtartalmát közösen felfedezzük. Ferenc pápa mondta minap: *Hiányzik Benedek, mert társam volt. Így vagyunk ezzel mi is. És így lesznek ezzel előbb-utóbb a németek is.*

Szabó József László
(Forrás: *Keresztény Élet*,
2023. április 9–16.)

Ferenc pápa imaszándéka júniusra

A kínzás eltörléséért. Imádkozunk, hogy a nemzetközi közösség konkrétan kötelezze el magát a kínzás eltörlése mellett, és nyújtsa támogatást az áldozatoknak és családjaiknak.

Nem akarok elsomorítani benneteket, de a kegyetlenség nem ért véget Birkenauval, nem ért véget Auschwitzban: ma is jelen van, sok-sok embert, rabot kínoznak meg azonnal, hogy szóra bírják őket... ez szörnyű! Ma férfiak és nők tengetik életüket túlszűfolt börtönökben, úgy élnek – bocsánat a kifejezésért – mint az állatok. Ma is jelen van a kegyetlenség. Ahol ma a világban jelen van a háború, ott ma is akasztanak, agyonlőnek vagy gázzal pusztítanak el embereket. Jézus ebbe a valóságba jött el, hogy a vállára vegye mindezt a szenvedést. És azt kéri, hogy imádkozzunk. Imádkozunk mindazokért a „Jézusokért” a világban, akik éhesek, szomjasak, betegek, azokért, akik egyedül vannak, akiket kétség gyötör, akik érzik a kétely és a büntettek súlyát. Olyan sokat szenvednek. Imádkozunk azért a sok gyermekért, akik betegek, ártatlanok, akik gyermeki keresztijüket hordozzák. És imádkozunk azért a sok férfért és nőért, akik a világ számos országában szenvednek el a különféle kínzásokat. Úgy zsúfolják össze őket a börtönökben, mint az állatokat. Amit mondom, az szomorú, de igaz. De az is igaz, hogy Jézus magára vette mindezt a szenvedést... Mindannyian bűnösök vagyunk, mindegyikünk hordozza saját bűnének a súlyát. Ha van bárki, aki azt gondolja, hogy ő neki nincs bűne, szabad ettől, emelje fel a kezét... Mindannyian bűnösök vagyunk. De Ő szeret minket! Imádkozunk értük, mint olyan bűnösökért, akik Isten gyermekei, az Atyáé, imádkozunk ezekért az emberekért, akik annyit szenvednek ma a világban. Amikor elárasztják a könnyek a gyermeket, akkor édesanyját keresi, így imádkozzunk most mi is... (Ferenc pápa. 2016. a XXXI. Iffjúsági Világtalálkozó és 2014. Büntetőjog Nemzetközi Társaságának világtalálkozása)

Hiba György SJ

Köszönőszavak Bázeltől

Ebben az évben (2023) március 26-án a szokástól kissé eltérően a közösségi szentmisét követően az 1848–1849-es forradalom és szabadságharcra emlékeztünk. Nagy örömmel szolgált, hogy nemzeti ünnepünk alkalmával tisztelettel és szeretettel köszönhettem körünkben dr. Czukor József rendkívüli és meghatalmazott nagykövet úr Öccellenciáját.

E jeles napon abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy Nagykövet úrtól átvehettem a Magyar Arany Érdemkeresztet. Köszönet, amiért méltónak találtak e rangos elismerésre. Immáron eme megbecsüléssel a tarsolyomban folytathatom küldetésemet Isten dicsőségére, embertársaim javára. Ez az állami kitüntetés, elismerés alkalmat nyújt arra, hogy egy pillanatra megálljak, visszatekintsek, hálat adjak a Mindenség Urának és újult erővel vállalom teendőimet.

Ezen ünnepi alkalommal tartozom azzal, hogy néhány szóban köszönetet mondjak előjáróimnak, név szerint Excellenciás Templi József néhai nagyváradi megyéspüspök úrnak, hogy 2007-ben lehetővé tette, és egyben megbízást adott, hogy Bázeltől, majd néhány évvel később Bernben is a Magyar Misszió ügyét szolgáljam. Ugyanez a köszönet illeti Mons. Fodor Józsefet, a nagyváradi Római Katolikus Püspökség akkori általános helynökét.

Külön köszönet Excellenciás Böcskei László nagyváradi megyéspüspök úrnak, aki 2009-ben a missziós szolgálatomban megerősített és további megbízást adott.

Továbbá köszönetemet fejezem ki dr. Cserhádi Ferenc centuriái címzetes püspöknek és esztergom-budapesti segédpüspöknek megtisztelő bizalmáért és támogatásáért. Nem utolsósorban köszönet a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) nagyvonalú támogatásáért.

Erre az elhangzott köszönetnyilvánításra nem került volna sor, ha 2007-ben nem talállok egy csapat lelkes embert, akik bár nehéz helyzetben álltak a sarat Bázeltől, de ezzel együtt hitükben szilárdak, a magyar megmaradásban határozottan érdekeltek és elszántak voltak.

„Csak akkor születtek nagy dolgok, / Ha bátrak voltak, akik mer-tek, / S ha százszor tudtak bátrak, lenni, / Százszor bátrak és viharvertek” (Ady Endre: A tűz csíholója). A hitből fakadó bátorság nyomán alakult meg 2008. április 1-én egyesületünk, amely, Istennek hála, azóta is töretlenül működik mint a Magyar Misszió segéd-szervezete.

Azóta sajnos nagyon sok honfitársamat kellett elkísérnem utolsó útjára, de ezúton is szeretném megköszönni a töretlen hitüket, kitartásukat, támogatásukat jó és nehéz időkben egyaránt.

Lehetetlen mindenkinek köszönetet mondani, egy kivételt viszont tennem kell. Megköszönöm Felber Irén asszonynak, hogy már jóval 2007 előtt szíven viselte a magyar megmaradás ügyét Bázeltől. Amikor 2006-ban, karácsony közeledtével a katolikus közösség lelkipásztor nélkül maradt több mint egy éven át, töretlen kitartással megszervezte, hogy a szentmise ünneplése vasárnapról vasárnapra biztosítva legyen, ezáltal

összetartva a magyar közösséget. Azóta is hűséggel és elkötelezetten dolgozik a mindennapi munka adminisztratív, gyakorta nem látványos, de elengedhetetlen részét is vállalva. Áldozatos munkáját hálással köszönöm közösségünk és a magam nevében. Isten áldása kísérje élete minden napját!

Mivel e rangos állami kitüntetést elsősorban nem a magam érdemének tartom, így ajánlom minden magyar testvéremnek, aki egy jottányit is tett hitünk ápolása és a magyar megmaradás érdekében.

Ami a köszönetek megkoronázása és lezárása lehet, az a 115. zsoltárban olvasható és így hangzik: „Ne nekünk, Uram, ne nekünk, hanem nevednek szerezzen dicsőséget, kegyelmed és hűséged szerint!”

Továbbá a 127. zsoltárban az áll: „Ha az ÚR nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők. Ha az ÚR nem őrzi a várost, hiába vi- gyzanak rá az örök.”

Ez alkalommal is azt kívánom, áldjon és őrizzen az ÚR minden jó szándékból cselekvő, hazájához hű és annak sorsát szíven viselő magyar embert szerzte a nagyvilágban!

Pál István

Főpásztori kitüntetés Szabó Ernő atyának

Manfred Scheuer linzi megyéspüspök Húsvét alkalmából, díszbéd keretében kitüntetésekkel adta át több az egyház- megyében szolgálatot teljesítő papnak és diakónusnak. Szabó Ernő atya, az

egyházmegye idegen nyelvű lelkipásztorokozást irányító hivatalának a vezetője, a felső-ausztriai magyarok plébánosa, a linz-mittei esperesség lelkésze püspöki tanácsosi (Konsistorialrat) címet vehetett át.

Szabó Ernő atya korábban – a felső-ausztriai magyar katolikusok lelkipásztori ellátása mellett – osztrák plébánosként a linzi Szent Antal-plébánián szolgált. Magyar megbízatását megtartva, a más nyelvű népcsoportok pasztorációját koordináló szakosztály irányítását 2022. július 1-jétől vette át elődjétől, Vencser László felelős vezetőtől.

A nagy megtiszteltetést jelentő kitüntetéshez Ernő atyának szeretettel gratulálunk!

(A fényképen Manfred Scheuer püspök mellett, szemből nézve a bal oldalon Szabó Ernő atya látható. Forrás: Linzi Egyházmegye)

Szerkesztőségünk

Szent Péter és Szent Pál apostolok a küsszentpáli diadalív képen

Első személyes találkozásom Lukácsovits Magda festőművésszel 1968-ban volt, amikor Szászrégenben festette a templomot. Mint teológus ott töltöttem a nyarat és segédkeztem a mennyezet festésében, ahová a Miatyánkot festette fel.

1973-ban kerestem fel nagykarolyi szülői házában és kértem meg a küsszentpáli templom festésére, amit készséggel el is vállalt. A munka 1974 tavaszától szeptemberig tartott. A festmény ikonográfiája, teológiai megalapozása: mind Szent Péter, mind Szent Pál apostoli hivatásához a kegyelmét és az erőt a Jézussal való találkozás adta egész életükben, vértanúságukig.

A freskó nemcsak gyönyörködött, hanem mindezt művészi tökélyvel érzékelteti. Akik soha nem olvasták a Bibliát, soha nem hallottak igehirdetést, azok is ugyanezt érzik: áthatja lényüket a krisztusi hit ereje. Hálás szívvel gondolunk a művésznőre. Ameddig a templom áll, freskói a művészet isteni áldását hirdetik.

Sándor Tivadar (jelenleg nyugalmazott plébános)

(A szövegek forrása: Imdar Hatzak • Varga Gabriella • Erős Zoltán Levente (Szerkesztők): Fidem pinxit – A hitet festette. Lukácsovits Magda erdélyi festőművésznő életműve, Második kötet, Magyar kiadás, Értelmezések – Képelemzések – Meltatások – Grafikák, 1952–2010, Bauer-Verlag, Thalhofen, 2014, 24. old.)

